БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 72 (17.652). • 27 март 1980 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 110 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

КОРХОНА КЎЗГУСИ

Бунёдкор совет халқи буюк доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг шонли 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашиб, коммунистик қурилишнинг барча жабҳаларида фидокорона меҳнат намунасини ва яратувчилик қудратини намойиш қилмоқда. Коммунистик қурилишдаги ҳозирги босқичнинг ўзига хос хусусияти шундаки, унда мамлакат экономикасини ривожлантиришнинг интенсив омиллари роли кескин ошади. Аъло сифатли маҳсулотлар тайёрлашга, уларни мавжуд корхоналарда ишлаб чиқариш воситалари ҳамда меҳнат ресурсларидан фойдаланиш самарадорлигини ўстириш йўли билан ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, фан ва техника ютуқларини ҳамда илғор тажрибаларни тезроқ жорий этишга, пировард натижада меҳнат унумдорлигини юксалтиришга эътибор кучаяди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Советги Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев совет экономикасининг тараққиёт йўллари ҳақида гапираркан, қуйидагиларни таъкидлади: «Ана шу катта ишга биз ленинча ёндашиб, турли-туман иқтисодий вазифалар орасидан, ана шу вазифанинг бутун занжири орасидан энг муҳим, асосий ҳалқани танлаб олишга ҳаракат қилмоқдамиз. Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини ҳамма жойда анча ошириш ана шундай ҳалқадир. Ленин Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ ишнинг бу жиҳати ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканлигини кўрсатган эди. Эндиликда социалистик экономикани ривожлантиришда биз эришган юксак даража шароитида бизда экономиканинг ҳамма тармоқларини устун даражада интенсивлаш ҳисобига уни тез ўстиришни таъминлашнинг реал имкониятлари бор... Биз қўшимча ишчи кучи жалб этишга эмас, балки фақат меҳнат унумдорлигини оширишга умид боғлашимиз лозим. Қўл меҳнати салмоғини кескин камайтириш, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш иқтисодий юксалишнинг зарур шарти бўлиб қолмоқда».

Серқуёш республикамиз саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари коллективлари КПСС XXV съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларига амал қилиб, Ватанимиз иқтисодий қудратини юксалтиришнинг бош омили — меҳнат унумдорлигини оширишда муайян ютуқларга эришмоқдалар. Шуниси қувончлики, Ўзбекистон меҳнат унумдорлиги суръатлари жиҳатидан мамлакатда олдинги ўринлардан бирига чиқди. Якунловчи йилнинг дастлабки икки ойида меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 2,6 процент ўсганлиги эса республика индустрияси шахдам одимлар билан ривожланаётганини яққол намойиш қилмоқда.

Тажриба қаерда партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари меҳнат унумдорлигини ошириш вазифасига комплекс масала сифатида қараб, барча ғоявий-сиёсий, оммавий-тарбиявий ишларини, ташкилий-техникавий тадбирларини шунга қаратаётган бўлсалар, ўша коллективда юксак натижалар қўлга киритилишини кўрсатмоқда. Бу соҳада Тошкентдаги В. И. Ленин номли электрон-техника заводи меҳнат аҳлининг тажрибаси диққатга сазовордир. Электрончилар сўнгги тўрт йилда ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш топшириғини 112 процент бажардилар. Бу, бутун ўнинчи беш йиллик учун белгиланганидан анча зиёддир. Ушбу кўрсаткичга асосан меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилганлиги, ўтган даврда меҳнат унумдорлиги қарийб икки баравар ўсиши эвазига 2 мингдан зиёд ишчи бошқа участкаларга ўтказилганлиги диққатга сазовордир. «Ташсельмаш», Бухоро пахта тозалаш заводлари, «Узбекнефтегазгеология» бирлашмаси, «Средазуголь» комбинати, Фарғона «Облколхозстрой» тресги каби яна бир қанча меҳнат коллективлари ҳақида ҳам ана шундай илиқ гаплар айтиш жоиз. Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг ҳар бир иш жойида меҳнат унумдорлигини ошириш учун собитқадамлик билан олиб бораётган ишлари туфайли мазкур коллективлар 1979 йил Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғига сазовор бўлдилар.

Ишнинг муваффақияти жамиятимизнинг бебаҳо бойлиги бўлмиш ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг тажрибасидан, фан ва техника ютуқларидан кенг кўламда фойдаланишга, меҳнат унумдорлигини юксалтириш учун зўр бериб ғайрат билан ишлашга кўп жиҳатдан боғлиқ. Афсуски, ҳамма жойда ҳам иқтисодий тараққиётнинг ҳал қилувчи омили — меҳнат унумдорлигини ҳар тарафлама ошириш йўлида сабот билан, ташаббус кўрсатиб ишланяпти, деб бўлмайди. Бир қатор корхоналар, бирлашмалар, қурилиш ташкилотларида тайёрланаётган буюмлар сифати ҳозирги кун талабларига жавоб бермайди. Қурилиш муддатлари чўзилиб, янги қувватларни ўзлаштириш кечикяпти. Янги, серунум дастгоҳларни ўрнатиш, илғор технологияни жорий этишга совуққонлик билан қаралаётгани оқибатида хом ашё ва материалларнинг кўплаб исроф бўлишига йўл қўйиляпти. Моддий-техника таъминотидаги маром бузилиб, штурмчилик содир бўляпти. Идеологик, ғоявий-сиёсий ишлар сустлашган жойда меҳнат интизомининг бузилиши, кадрлар қўнимсизлиги рўй бермоқда.

Буларнинг ҳаммаси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XV пленумида алоҳида таъкидлаб ўтилганидек, пировард натижада меҳнат унумдорлигини ўстириш суръати топшириқларининг бажарилишини барбод қилмоқда. Республика Пахта тозалаш саноати, Қурилиш, Коммунал хўжалик, Автомобиль йўллари қуриш ва ундан фойдаланиш министрликларига қарашли бир қатор коллективлар меҳнат унумдорлигини ошириш масалалари билан жиддий шуғулланмаяптилар.

Ўзбекистон индустрияси ходимлари В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги, Улуғ Ватан урушида фашизм устидан қозонилган Буюк Ғалабанинг 35 йиллиги нишонланадиган, КПССнинг бўлажак XXVI съездига пухта тайёргарлик кўриладиган 1980 йилда катта кўламда бунёдкорлик режаларини амалга ошириш учун социалистик мусобақани тобора қизитмоқдалар. Улар бу йил меҳнат унумдорлигини ўстириш топшириғини 15 процент орттириб бажариш, ишлаб чиқариш ҳажми ўсишининг 75 процентига меҳнат унумдорлигини юксалтириш йўли билан эришиш мажбуриятини олганлар. Вазифа — КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланган ишлаб чиқариш коллективларининг меҳнат унумдорлигини ошириш соҳасидаги тажрибасини чуқур ўрганиш ва ҳамма ерда жорий этишдан иборат. Министрликлар ва идоралар, хўжалик ташкилотлари ва бошқарув органлари фан-техника тараққиёти негизида меҳнат унумдорлигини ўстиришни тезлаштириб, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини қатъий равишда оширишга даъват этилгандирлар.

Ўнинчи беш йилликнинг сўнгги йилини муваффақиятли якунлаш, ўн биринчи беш йилликни зарбдор суръатлар билан бошлаш учун мустаҳкам замин яратиш мусобақасида ҳал қилувчи дамлар бошланмоқда. Юксак пировард натижаларни эса фақат меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобигагина қўлга киритиш мумкин. Бошқача йўл йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Демак, планлар ва қабул қилинган мажбуриятларнинг бажарилиши устидан назоратни кучайтириш, қаттиқ контроль қилиш — ҳозирги куннинг асосий талаби ана шундай. Давр тақозоси ана шундай.

СОВЕТ — АМЕРИКА СИМПОЗИУМИ

ҚИБРАЙ (Тошкент области), 26 март. (УзТАГ). Минерал ўғитлардан фойдаланиш самарадорлигини оширувчи модда — ингибиторларни қўллаш масалаларига бағишланган Совет-Америка симпозиуми Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институтида ўз ишини тамомлади. Симпозиумда мамлакатнинг пахтакор ва шоликор республикаларидан келган олимлар, АҚШдаги «Дау кемикл» фирмасининг намояндалари иштирок этдилар. Улар фирма ишлаб чиқараётган янги ингибиторнинг мамлакат пахтазор ва шолизорларида ўтказилган ишлаб чиқариш синовлари натижалари билан танишдилар, турли минерал ўғитлар билан аралаштирилган ана шу препаратдан фойдаланишга доир масалалар юзасидан фикрлашиб олдилар.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ. Қумқўрғон районидаги Гагарин номли совхознинг коммунист Шоймардон Сафаров бошчилик қилаётган отар чўпонлари ҳар юз бош совлиқдан 145 тадан қўзи олишга аҳд қилишган. Отарда қўзилатиш якунланай деб қолди. Суратда: Ш. Сафаров.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ. Иштихон районидаги Охунбобоев номли колхоз механизаторлари ва марказий ремонт устахонаси ишчилари агрегатларни мавсумга тайёрлаб қўйдилар. Суратда: устахона мудири Уринбой Сулаймонов, тракторчи Сайфулла Бўриев, колхоз партия ташкилотининг секретари Тўра Муродов, тракторчи Сайидазим Абдураҳмоновлар ремонтдан чиқарилган тракторларни кўздан кечиришмоқда.

Ш. Иброҳимов фотоси.

БАРАКА УРУҒИ ҚАДАЛМОҚДА

Қарши даштидаги хўжаликларда чигит экишга киришилди. Қўриқ Толимаржон районидаги 3-«А» совхозининг Ҳусан Сатторов бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси аъзолари чигит экишни уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. Бригада механизатори Очил Субонов бошлиқ экипаж аъзолари ҳар куни 10—12 гектар ерга барака уруғи қадашяпти.

Чўлқуварлар ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида 200 гектар янги ерга чигит экишади. Улар ҳар гектар ердан 30 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун ғайрат камарини маҳкам боғлаб ишлашмоқда.

Шунингдек, Усмон Юсупов районидаги «Тошкент» совхозининг Мамат Холлиев бошлиқ бригадасида ҳам чигит экиш ишлари бошланди.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

ФАРҒОНА, 26 март. (ЎзТАГ). Бугун область ижроия комитетининг мажлислар залида Фарғона области қишлоқ хўжалик илғорларидан катта бир группасига орден ва медаллар топширилди. Улар 1979 йилги Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган катта муваффақиятлари учун тақдирландилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев ҳукуматнинг юксак мукофотларини топширди.

ИЛҒОРЛАР ТАЖРИБАСИ — БАРЧА ЧОРВАДОРЛАРГА

БУХОРО, 26 март. (ЎзТАГ). Бухоро области гўшт, сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш учун барча имкониятларга эга. Бухоро область партия комитетининг бугун бўлиб ўтган пленумида ана шундай асосий хулоса чиқарилди. Пленум Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида чорвачиликни ривожлантириш соҳасида область партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама этди. Область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан Бухоро районидаги «Маданият» колхозининг раиси Т. Элназаров, Олот районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг сут соғувчиси Д. Оққиева, Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг сут соғувчиси, СССР Олий Совети депутати Ш. Муқимова, Пешку район партия комитетининг биринчи секретари К. Ҳамроев, Қизилтепа районидаги «СССР 50 йиллиги» бройлер паррандачилик фабрикасининг директори К. Ҳайитов, Томди район партия комитетининг биринчи секретари А. Исаев, Ромитан район партия комитетининг биринчи секретари И. Қаландаров, Ғиждувон район ижроия комитетининг раиси М. Мақсудов, Конимех районидаги «Коммунизм» давлат наслчилик заводининг бош чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони У. Мамбетов, областда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш, ишлаб чиқаришни интенсивлаш ва концентрациялаш соҳасида олиб борилаётган ишлар ҳақида гапириб бердилар.

Бухоро областининг қоракўлчилари муайян муваффақиятларга эришдилар. Улар қўй ва эчкилар туёғини ҳар йили кўпайтиришга, кўплаб қўзи олишга эришмоқдалар. Кўпгина қоракўлчилар ҳозир қўзилатиш кампаниясини муваффақиятли якунламоқдалар.

Қорамолчилик фермаларида юксак меҳнат маданиятига эришаётган хўжаликлар сони областда кўпайиб бормоқда. Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг чорвадорлари сут етиштириш юзасидан беш йиллик топшириқни муддатидан илгари бажардилар. Шу хўжаликнинг пешқадам сут соғувчилари эстониялик мусобақадош дўстларининг тажрибасини ўрганиб, машинада сут соғиш техникасини мукаммал эгаллаб олдилар, йил сайин ҳар бир сигирдан 4000 килограммдан зиёд сут соғиб олмоқдалар. Бухоро районидаги «Маданият» колхозининг, Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг чорвадорлари яхши натижага эришдилар.

Бироқ пленумда таъкидлаб ўтилганидек, илғорларнинг тажрибаси ҳали кенг оммалашгани йўқ. Пленум қатнашчилари қорамолларнинг ўртача суткалик семиришини ошириш ва гўштга топшириладиган вазнини 400 килограммгача ва ундан ҳам кўпроққа, қўйларнинг гўштга топшириладиган вазнини 50 килограммга, чўчқаларнинг гўштга топшириладиган вазнини 115—120 килограммгача етказиш учун фойдаланилмай ётган резервлар ва имкониятларга эътиборни жалб этдилар. Чўчқачилик, бройлер паррандачилиги, қуёнчилик, йилқичилик туячилик ва ҳовуз балиқчилигини интенсив ривожлантириш учун қўшимча чора ва тадбирлар кўриш зарур. Ҳар юз гектар суғориладиган экинзор ҳисобига 20—25 бош сигир бўлишига, 600—700 центнер сут етиштирилишига эришиш лозим. Ўтган йилга нисбатан гўшт етиштиришни 21 процент, сут етиштиришни 20 процент ва тухум етиштиришни 20 процент ошириш кўзда тутилади.

Сўзга чиққан нотиқлар ўз вазифаларини ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкент области чорвадорларига йўллаган мактубида баён этилган маслаҳатлар ва тавсияларни бажариш нуқтаи назардан кўриб чиқиб, барча турдаги чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кескин равишда кўпайтириш учун мавжуд резерв ва имкониятлардан тўлароқ фойдаланиш зарурлиги тўғрисида гапирдилар. Партия, совет, қишлоқ хўжалик органларига, хўжаликларнинг раҳбарларига янги чорвачилик комплексларини тезроқ ишга тушириш, фермалардаги ишларни механизациялаш, жумладан, дашт зоналарида янги маданий яйловлар барпо этиш йўли билан ем-хашак базасини мустаҳкамлаш учун таъсирчан чоралар кўриш таклиф этилди.

Чорвадорлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни ташкил этишга, фермаларда партия ва комсомол группаларини мустаҳкамлашга, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги ва КПССнинг бўлажак XXVI съезди шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириш масалаларига пленумда алоҳида эътибор берилди.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Пленум қабул қилган қарорда Бухоро областида чорвачиликни интенсив ривожлантириш юзасидан конкрет тадбирлар белгилади.

АВВАЛГИ ШУҲРАТНИ ТИКЛАЙЛИК

ФАРҒОНА, 26 март. (ЎзТАГ мухбири) Ўзбекистон енгил саноатининг тўнғичи — Дзержинский номли Фарғона тўқимачилик комбинатининг шонли анъаналари коллектив зиммасига кўпгина мажбуриятлар юклайди. Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида бир неча бор ғолиб чиққан кўп минг кишилик комбинат коллективи пешқадамлар сафида яна ўз ўрнини эгаллаши лозим. Фарғона шаҳар партия комитетининг бугун бўлиб ўтган пленуми корхона ишини янада яхшилаш юзасидан қўшимча тадбирларни муҳокама этди. Область партия комитетининг биринчи секретари Х. Умаров доклад қилди.

Докладда ва сўзга чиққан нотиқларнинг нутқларида фарғоналик тўқимачилар катта иш тажрибасига эга эканликлари, лекин кейинги вақтларда меҳнат маромини сусайтириб юборганликлари, бунинг натижасида харидоргир кўплаб моллар аҳолига етқазиб берилмаганлиги уқтириб ўтилди. Шунга қарамай, комбинатда иш усулларини кенг оммалаштиришга лойиқ бўлган ўнлаб ажойиб меҳнатчилар, шахсий беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариб қўйган коммунистик меҳнат зарбдорлари бор. Пленум иштирокчилари энг яхши ишчиларнинг тажрибасини жорий этишнинг, технология ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашнинг ғоят муҳим эканлигини таъкидладилар. Корхона партия ташкилоти, Фарғонанинг барча коммунистлари ана шу вазифани ҳал этишлари лозим. Малакали ишчилар тайёрлаш иши билан яхшироқ шуғулланиш, комбинатнинг ҳамма фабрикаларини техника билан қайта жиҳозлаш зарур. Бу эса халқ учун истеъмол молларини ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш, унинг сифатини ошириш имконини беради. Пленум тўқимачиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини янада яхшилаш тўғрисида ғамхўрликни кучайтиришни, кадрлар қўнимсизлигига барҳам бериш юзасидан социал-маданий тадбирларнинг бутун комплексини собитқадамлик билан амалга оширишни талаб қилди.

Пленумда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

Қабул қилинган қарорда Фарғона тўқимачилик комбинати коллективида партиявий-сиёсий ишларни яхшилаш, план-топшириқлари ва қабул этилган қарорларнинг бажарилиши учун, пишиқ ва бежирим газлама тўқиб чиқаришни кўпайтириш учун кадрлар масъулиятини ошириш тадбирлари белгиланди.

БУТУНИТТИФОҚ СЕМИНАР-КЕНГАШИ

26 март куни Урта Осиё пиллачилик илмий-тадқиқот институтида Бутуниттифоқ семинар-кенгаши ўз ишини тамомлади. Семинар-кенгашда тармоқнинг саноат негизига ўтказилиши туфайли пиллачиликнинг озуқа базасини ривожлантириш истиқболлари кўриб чиқилди. Россия Федерацияси, Украина, Ўзбекистон, Қозоғистон, Грузия, Озарбайжон, Молдавия, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистондан келган олимлар икки кун давомида пилла қуртининг сер ҳосил навларини яратиш, янги тутзорлар барпо этиш, зараркунандаларга қарши курашнинг самарали усулларини ишлаб чиқиш билан боғлиқ проблемаларни муҳокама қилдилар, иш тажрибасини ўртоқлашдилар.

Семинар-кенгашда пиллачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш юзасидан тавсиялар қабул қилинди, ана шу соҳадаги илмий тадқиқотларни янада ривожлантириш режалари белгиланди.

(УзТАГ).

РСФСР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Ўнинчи чақириқ РСФСР Олий Советининг биринчи сессияси 26 март куни Катта Кремль саройида ўз ишини тугатди.

Депутатлар ва меҳмонлар А. А. Громико, А. Я. Пельше, Г. В. Романов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, М. С. Горбачев, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих ўртоқларни давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Депутатлар соғлиқни сақлаш ҳамда аҳоли соғлиғини сақлашни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида РСФСР қонуни қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги масалани муҳокама қилиб бўлдилар. Республика Олий Совети тегишли қарор қабул қилди.

Республика Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари О. П. Колчина РСФСР Олий Совети регламентининг лойиҳаси ҳақида ва РСФСР Олий Совети доимий комиссиялари тўғрисидаги Низомга ўзгартишлар ҳамда қўшимчалар киритиш ҳақида доклад қилди.

Муҳокама тугаганидан кейин депутатлар РСФСР Олий Советининг регламентини ва РСФСР Олий Совети доимий комиссиялари тўғрисидаги Низомга ўзгартишлар ҳамда қўшимчалар киритиш ҳақидаги қонунни бир овоздан қабул қилдилар.

Депутатлар РСФСР Олий Совети доимий комиссияларининг составларини ва уларнинг раисларини тасдиқладилар.

Олий Совет республика ҳукумати — РСФСР Министрлар Совети составини тасдиқлади. РСФСР Министрлар Советининг Раиси М. С. Соломенцев кўрсатилган юксак ишонч учун КПСС Марказий Комитетига, Марказий Комитет Сиёсий бюросига, шахсан Леонид Ильич Брежневга ҳукуматнинг барча аъзолари номидан чуқур миннатдорчилик билдирди. РСФСР Министрлар Совети, деди у, ўзининг бутун фаолиятида КПСС сиёсатини амалга ошириш учун астойдил ҳаракат қилади, партия съездлари, унинг Марказий Комитети қарорларига амал қилади.

Олий Совет РСФСР Халқ контроли комитетини тузди, РСФСР Олий судини сайлади. (ТАСС).

ХЎЖАЛИКНИ БОШҚАРИШ МЕХАНИЗМЛАРИ

Наманганда бўлиб ўтган семинар-кенгашда КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Планлаштиришни яхшилаш ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга хўжалик механизмининг таъсирини кучайтириш тўғрисида»ги қарорини бажариш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди.

Семинар қатнашчилари ишлаб чиқаришни бошқариш ва ташкил этишнинг, меҳнат ва моддий ресурслардан самарали фойдаланишнинг илғор формаларини халқ хўжалигига кенг жорий этиш масалаларини муҳокама этдилар. Ўзбекистон ССР Госплани раисининг биринчи ўринбосари В. А. Ҳамидовнинг, Ўзбекистон ССР молия министри В. М. Муродхўжаевнинг, республика министрликлари ва идоралари бошқа раҳбарларининг докладлари тингланди.

Семинар кенгашда Наманган область партия комитетининг биринчи секретари М. Камолов нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТЛАР СИФАТИ УЧУН

КПСС тарихи ва партия қурилиши ихтисослаштирилган кенгашлари раисларининг Бутуниттифоқ кенгаши 26 март куни Тошкентда ўз ишини тугатди. Москва, Ленинграддан, иттифоқдош республикалардан келган таниқли мутахассислар илмий ва педагог кадрларни аттестациядан ўтказишни такомиллаштиришнинг актуал проблемаларини икки кун мобайнида муҳокама қилдилар, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори асосида илмий тадқиқотларнинг сифатини ва уларнинг амалий аҳамиятини янада ошириш йўлларини белгиладилар.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими В. И. Куликов иштирок этди. (ЎзТАГ).

МАККАЖЎХОРИКОРЛАР СЛЁТИ

Тошкент областининг комсомол-ёшлардан иборат икки юз йигирма бригадаси КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг тошкентлик чорвадорлар меҳнатда эришган ғалаба муносабати билан йўллаган табрикномасига жавобан бу йил гектар бошига 100 центнер ва ундан ҳам кўпроқ маккажўхори дони олишга қарор берди. 26 март куни пойтахт области маккажўхорикорларининг Коммунистик районидаги «Ленинский путь» колхозида бўлиб ўтган слётида шу ҳақда маълум қилинди. Слётда беш йилликнинг якунловчи йилида маккажўхорикорлар олдида турган вазифалар муҳокама этилди.

Слёт қатнашчилари областнинг барча маккажўхорикорларига мурожаат қилиб, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олишга даъват этдилар.

Слёт ишида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов иштирок этди. (ЎзТАГ).

ФЕЛЬЕТОНЧИНИНГ ЎТКИР ҚАЛАМИ

Фельетончи журналистларнинг Тошкентда бўлиб ўтган Бутуниттифоқ ижодий семинарида журналистларнинг партия XXV съезди қарорларидан, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қароридан келиб чиқадиган вазифалари муҳокама этилди.

«Крокодил» журналининг бош редактори Е. П. Дубровин, «Муштум» журналининг бош редактори И. Раҳим, Москва давлат университети журналистика факультетининг декани, профессор Я. Н. Засурский, «Известия» газетасининг фельетон бўлими редактори В. Д. Надеин ва бошқа докладчилар фельетоннинг совет матбуотидаги ўрни тўғрисида гапирдилар. Секция машғулотлари бўлиб ўтди.

Семинар қатнашчилари иш тажрибасини ўртоқлашдилар, резервлардан тўла-тўкис фойдаланиш, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини ҳар томонлама ошириш, социалистик мулкни асраш учун курашда фельетончиларнинг иштироки тўғрисида сўзладилар. Семинарда матбуотдаги танқидий материалларнинг таъсирчанлигини ошириш билан боғлиқ масалаларга катта эътибор берилди.

(ЎзТАГ).

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1980 йил, 27 март № 97 Москва шаҳри

БЕЛГИЛАНГАН ХИЗМАТ МУДДАТИНИ ЎТАБ БЎЛГАН ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИ 1980 ЙИЛ АПРЕЛЬ—ИЮНЬ ОЙЛАРИДА СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ САФИДАН БЎШАТИШ ҲАҚИДА ВА ГРАЖДАНЛАРНИ НАВБАТДАГИ ҲАҚИҚИЙ ҲАРБИЙ ХИЗМАТГА ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССРнинг «Умумий ҳарбий мажбурият тўғрисида»ги қонунига биноан **буюраман:**

1. Ҳақиқий хизмат муддатлари 1980 йил 1 июлгача тугайдиган ҳарбий хизматчилар 1980 йил апрель—июнь ойларида Совет Армияси, Ҳарбий-Денгиз Флоти, чегара қўшинлари ва ички қўшинлар сафидан запасга бўшатилсин.

2. Ушбу буйруқнинг биринчи бандига биноан, ҳарбий хизматчилар запасга бўшатилиши муносабати билан чақириқ кунигача 18 ёшга тўлган, чақириқ муддатини кечиктириш ҳуқуқига эга бўлмаган граждaнлар, шунингдек чақириқ муддатини узайтириш фурсати ўтиб кетган чақириладиган катта ёшдаги гражданлар Совет Армияси, Ҳарбий-Денгиз Флоти, чегара қўшинлари ва ички қўшинлар сафида ҳақиқий ҳарбий хизматни ўташга чақирилсин.

3. Буйруқ барча роталарда, батареяларда, эскадрильяларда ва кемаларда эълон қилинсин.

СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. УСТИНОВ.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

МЕҲНАТ ИНТИЗОМИ — ЗАФАРЛАР ОМИЛИ

МУСОБАҚА МИЛЛИОНЛАР ИЖОДИ

1980 ЙИЛ | МАРТ | № 3 (72)

МЕҲНАТКАШЛАР КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ ФАОЛИЯТИГА БАҲО БЕРИШ, СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ЯКУНЛАРИНИ ЧИҚАРИШ, КОММУНИСТИК МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВИ НОМИНИ БЕРИШ ВА ШУ НОМНИ ТАСДИҚЛАШ ЧОҒИДА МЕҲНАТ ИНТИЗОМИ КЎРСАТКИЧЛАРИ ИШДАГИ АСОСИЙ КЎРСАТКИЧЛАР БИЛАН БИР ҚАТОРДА ҲИСОБГА ОЛИНИШИ ЛОЗИМ.

(КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Халқ хўжалигида меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш ва кадрлар қўнимсизлигини камайтириш тўғрисида»ги қароридан).

МАЖБУРИЯТЛАРИНГИЗНИ ҚАНДАЙ БАЖАРЯПСИЗ?

БЕҚИЁС РЕЗЕРВ

Ўнинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш, 1980 йил планлари ва юксак социалистик мажбуриятларни ортиғи билан бажариш учун кураш ҳаракати тобора кенг қулоч ёймоқда. Бу йилнинг асосий хусусияти шундаки, унинг календарида совет халқи учун, бутун тараққийпарвар инсоният учун мўътабар саналар — доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги, Буюк Ғалабанинг 35 йиллиги саналари бор. Бу йил партия XXVI съездига фаол тайёргарлик йили сифатида ҳам алоҳида аҳамиятга эгадир.

Республикамиз ишчи коллективлари бу азиз саналарни муносиб меҳнат зафарлари билан нишонлаш учун барча резервлардан унумли фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар. Шундай резерв ҳам борки, у ҳар бир коллективнинг меҳнат интизомдир. Ички тартиб-қоида сарф-харажатлар қилишни талаб этмаса ҳам экономикани юксалтиришда, самарадорликни оширишда беқиёс афзалликларга эга. «Меҳнат интизомини ошириш, — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев, ижтимоий бойликни кўпайтиришнинг шундай бир резервидирки, бу капитал маблағлар сарфлашни талаб қилмайди-ю, аммо катта ва тез самара бериши мумкин».

Жонажон партиямизнинг меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳақидаги кўрсатмаларига оғишмай амал қилаётган саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотлари ишлаб чиқаришда юксак натижаларга эришаётирлар. Республика индустрияси якунловчи йил дастлабки икки ойи маҳсулот реализация қилиш планини 101,6 процент бажарганлиги, саноат маҳсулоти ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 5,4 процент ортганлиги, меҳнат умумдорлиги 2,6 процент ўсганлиги ана шунинг ифодасидир.

Халқ хўжалигининг кўпгина тармоқлари корхоналарда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш туфайли ишлаб чиқаришдаги пировард натижалар қувончли бўлаётганлигини таъкидлаб ўтиш керак. Кўмир, газ, нефть қазиб олиш, электр энергияси ҳосил қилиш, пахта териш машиналари, сеялкалар, ички трикотаж буюмлар, пайпоқ, шойи газлама, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш суръатлари тобора тезлашмоқда. Бу тармоқ корхоналарида ҳар сменада планга қўшимча кўплаб маҳсулот тайёрлашга эришиляпти.

Республика қурилиш-монтаж ташкилотларининг азаматлари, қурилиш индустрияси корхоналарининг ишчи ҳамда мутахассислари февраль ойида ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 16 процент кўп асосий фондларни ишга тушириш, капитал маблағларни 3 процент зиёд ўзлаштириш, уй-жойларни 22 процент кўп қуришга муваффақ бўлдилар.

Қўлга киритилган бугунги талаблар нуқтаи назаридан баҳо бериладиган бўлса, меҳнат интизомини мустаҳкамлашда ҳали катта камчиликлар бор. Бир маромда ишлаш, эгалланган марралар билан қаноатланиб қолмаслик, янги резервларни ҳаракатга келтириш коллективлар фаолиятида барқарор ўрин олиши керак. Бироқ меҳнат интизоми оқсаётганлиги, таъминотдаги камчиликлар, маъмурият рухсати билан ишга келмай қолишлар сабаб бўлиб, мажбуриятлар у ёқда турсин, ҳатто давлат планларини бажармаётган корхоналар ҳам йўқ эмас. Навоий цемент заводи цехларида план интизомини янада мустаҳкамлаш учун қўшимча чоралар кўриш керак бўлади. Меҳнат интизомини мустаҳкамлашга етарли аҳамият берилмаганлиги оқибатида бу заводда икки ойлик планлар барбод берилди.

Бекобод металлургия, Олмалиқ кон-металлургия комбинатлари, Поп нотўқима материаллар фабрикаси қурилиш объектларида ҳам меҳнат интизомини мустаҳкамлашга жиддий аҳамият берилиши зарур. Қурилиш партия ташкилотлари меҳнат интизомининг бугунги аҳволини чуқур таҳлил этиб, зарур чоралар кўрмаса, бу муҳим объектлар қурилишидаги қолоқликка барҳам бериб бўлмайди.

Меҳнат интизоми экономикани тараққий эттиришнинг беқиёс резервидир. Партия ва ҳукуматимиз меҳнат интизомини мустаҳкамлашга ҳамиша катта эътибор бериб келмоқда. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Халқ хўжалигида меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш ва кадрлар қўнимсизлигини камайтириш тўғрисида»ги қарори барча партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари олдига долзарб вазифалар қўймоқда. Ҳамма ерда ички меҳнат тартиби қоидаларининг бузилишига қарши кескин чоралар кўрилиши, иш вақтининг зое кетиши фактларига принципиал баҳо берилиши зарур. Ана шундагина ресурслардан яхшироқ фойдаланилади, маҳсулот сифати ошади, план ва мажбуриятларнинг тўла адо этилишига эришилаверади, партия XXV съезди қарорларининг амалга оширилишига қўшиладиган ҳисса салмоғи ортиб бораверади.

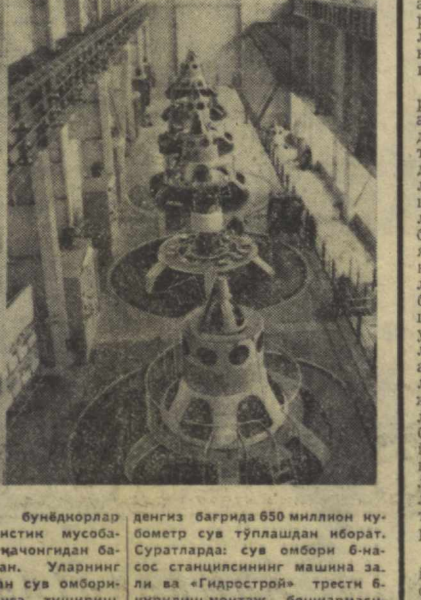

Телимаржон сув омбори қурилиши — ўнинчи беш йилликнинг зарбдор иншоотларидан бири. Айни кунларда бу ерда гидроқурувчилар, монтажчилар, лойиҳачилар, бетончилар — хуллас қурилишда бел боғлаб ишлаётган барча бунёдкорлар ўртасида социалистик мусобақа байроғи ҳар қачонгидан баланд кўтарилган. Уларнинг мақсади — улкан сув омборини барвақт ишга тушириш, якунловчи йил суғориш ишлари бошлангунга қадар сунъий денгиз бағрида 650 миллион кубометр сув тўплашдан иборат. Суратларда: сув омбори 6-насос станциясининг машина зали ва «Гидрострой» тресги 6-қурилиш-монтаж бошқармасининг илғор бригадири А. Ҳасанов.

Г. Ёқубов фотолари.

ЖОНКУЯРЛИК

Эрталаб столим устидаги хатни кўриб ажабландим. Хатнинг ноқулай ерда, шошиб ёзилгани билиниб турарди: «Ўртоқ директор, навбатдаги ўн кунликнинг якунланишига оз қолди. Агар сменадаги меҳнат интизоми тезлик билан муҳокама қилиниб, айбдорлар тартибга чақирилмаса мусобақада ютқазиб қўйишимиз табиий. Бундан ҳам муҳимроғи — бу иш завод умумий кўрсаткичига салбий таъсир этиши мумкин. 2-сменанинг тола ажратиш машинаси мастери Гулсум Худойқулова».

Биз 2-смена бошлангунча смена олдидан бўладиган йиғилишга тайёргарлик кўрдик. Барча кўрсаткичлар таҳлил қилинди. Тола ишлаб чиқариш суръатига тўғаноқ бўладиган участкада ишчиларнинг иш унуми соатлик график бўйича ўтказилган контрол кўрсаткичдан орқада қолаётгани аниқланди. Йиғилишда айбдорларнинг дами ичига тушиб кетди. Улар таҳлил кўрсаткичлари ва жонли гувоҳлар олдида лол эдилар. Шу сменадаёқ иш суръатида ўзгариш сезилди. Ишда бўшашувчиликка йўл қўйган, эътиборсизликка берилган бошқа сменанинг ишчилари ҳам йиғилишдан тегишли хулоса чиқардилар. Цехларда яна жўшқинлик авж олди.

Заводимизнинг қуриб ишга туширилганига эндигина уч йил бўлди. Шу қисқа вақт ичида ёшлардан кўплаб талабчан ва меҳнатсевар ишчилар тарбиялаб етиштирилди. Шу сабабли заводимизда ишлаб чиқариш кўрсаткичи йил сайин эмас, ой сайин ошяпти. Ўтган йилнинг ноябрь ойида коллективимиз область пахта тозалаш заводлари ўртасидаги мусобақада иккинчи, декабрь ойида эса биринчи ўринни эгаллади. Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритдик.

Заводимиз ўтган йили белгиланганидан 1,7 миллион сўмлик кўп — қарийб 11 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилди. Шу жумладан, тўқимачиларга мўлжаллаганидан 1177 тонна кўп пахта толаси, 264 тонна кўп момиқ жўнатилди. Ишлаб чиқариш қувватидан фойдаланиш топшириғи 120 процент бажарилди. Ҳар бир ишловчи ҳисобига белгиланганидан 10 минг сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқариб, меҳнат унумдорлиги планини 113,6 процент бажардик.

1980 йил бошланганидан буён ҳар 15 кунда 1978 йилги 2 ойлик кўрсаткич миқдорида тола ишлаб чиқаришга эришмоқдамиз. Буларнинг ҳаммаси станокларнинг тўхтовсиз ишлаши, иш шароитининг яхшиланиши, мусобақанинг кенг қулоч ёйдирилаётгани туфайли қўлга киритилмоқда.

Тола ажратиш машинасида ишловчи Г. Худойқулованинг якка ўзи 4 та жин машинасини бошқара бошлагач, прессчилар ва бошқа касб эгалари ҳам суръатни оширдилар. Лочин Дадабеков бошлиқ смена ишчилари доҳий Ленин туғилган кунгача ярим йиллик планни бажариш шиорини ўртага ташладилар. Смена азаматлари ҳозир ҳар ойда 300 ўрнига 400 тоннадан тола ишлаб чиқараётирлар. Улар 1300 тонна тола ишлаб чиқариш юзасидан ярим йилга мўлжалланган планларини 21 апрелгача бажариш, ишлаб чиқарилган толани юз процент аъло навга ўтказиш учун кураш бошладилар. Илғорлар тажрибасини кенг қўллаётган Қурбон Умаров, Салоҳиддин Фатҳуддинов ўртоқлар бошлиқ смена азаматлари ҳам 1980 йил ҳамма учун зарбдор ленинча ишлаш йилидир, деган шиор остида ишламоқдалар. Олимжон Аҳмаджонов, Мансур Жўраев сингари жонкуярлар механизмларнинг тўхтовсиз ишлаши учун меҳнат вахтасида туришибди.

Заводнинг қурувчилар томонидан фойдаланишга кечикиб топширилгани сабабли 1978 йили 2 минг ўрнига атиги 658 тонна пахта толаси ишлаб чиқарилган эди. Агар биз беш йиллик охиригача 1978 йили берилмаган 1342 тонна толани қопламасак, беш йилликка мўлжалланган 13 минг тонна тола ишлаб чиқариш топшириғи бажарилмай қоларди. Буни ҳисобга олиб, 1979 йилиёқ 5 минг ўрнига 6897 тонна тола ишлаб чиқардик. Қолган қисмини шу ярим йилда ишлаб чиқариш режасини туздик. Шундай қилиб, биз беш йиллик планни ярим йил илгари уддалаймиз.

И. МЎМИНОВ,
Жиззах областидаги Учтепа пахта тозалаш заводининг директори.

МУВАФФАҚИЯТ МАНБАИ

Ишлаб чиқариш кўламлари ортиши билан хўжалик алоқалари мураккаблашаётган, фан-техника тараққиёти жадаллашаётган ҳозирги шароитда иш вақтининг қадри тобора ошиб бормоқда. Ҳар бир соат, ҳар бир минутдан самарали фойдаланишда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, иш шароитини яхшилаш, юксак уюшқоқликни таъминлаш катта аҳамиятга эга. Бу борада Қорақалпоғистон АССР маҳаллий саноат корхоналари меҳнат аҳли муайян натижаларга эришяпти.

Якунловчи йилда автоном республика Маҳаллий саноат министрлиги корхоналарида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ички тартиб-қоидалар ҳамда меҳнат қонунларига риоя этиш соҳасида цех, участка ва смена бошлиқларининг, мастерлар ва бригадирларнинг масъулияти янада оширилди. Ишлаб чиқариш корхоналари раҳбарларининг фаолиятига баҳо бериш чоғида улар план топшириқларининг бажарилиши учун қандай жавобгар бўлсалар, меҳнат интизомининг аҳволи ва уни мустаҳкамлаш учун ҳам худди шундай жавобгар эканлиги таъкидланди. Меҳнат интизомини бузувчиларга нисбатан ишчи йиғилишларида, ишлаб чиқариш бригадалари кенгашларида, бригада бошлиқлари летучкаларида тарбиявий таъсир чоралари тез-тез кўриладиган бўлиб қолди.

Буларнинг ҳаммаси шу йилнинг ўтган икки ярим ойи ичидаёқ ўз самарасини кўрсатди. Министрлик корхоналарида январь — февраль ойида меҳнат унумдорлиги плани 104,6 процент адо этилди. Пландан ташқари қарийб 13 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Нукусдаги кигиз босиш комбинати, Чимбой қурилиш материаллари корхонаси, Хўжайли тикувчилик фабрикаси, Кегайли ва Беруний саноат моллари ишлаб чиқариш комбинатлари сингари тўққиз корхона мусобақада пешқадамлик қилди.

Министрлик ўз ихтиёридаги меҳнат коллективларининг, ишчи-хизматчиларининг фаолиятига алоҳида-алоҳида баҳо беришга, социалистик мусобақа якунларини чиқаришга, коммунистик меҳнат коллективи, коммунистик меҳнат зарбдори номларини беришга ва бу номларни тасдиқлаш чоғида меҳнат интизоми кўрсаткичларини ишдаги асосий кўрсаткичлар билан бир қаторда ҳисобга олишга алоҳида эътибор бермоқда. Ўтган йилги социалистик мусобақа якунларига кўра, Нукус кигиз босиш комбинати, Хўжайли тикувчилик фабрикаси, Чимбой қурилиш материаллари заводи коммунистик меҳнат коллективлари деган юксак номга сазовор бўлишди. Айниқса, ВЛКСМ 40 йиллиги номли Хўжайли тикувчилик фабрикаси коллективининг 1979 йил республика социалистик мусобақасида ғолиб чиққанлиги қувончли бўлди. Бу корхонага Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи тантанали равишда топширилди.

Хўжайли тикувчилик фабрикасининг чеварлари: Оксана Удалова, Аваздон Ўразимбетова, Чимбой қурилиш материаллари заводи пешқадами Мирзабой Аспетуллаев сингари ўнлаб илғор ишчиларимиз кўксини эса коммунистик меҳнат зарбдори нишонлари безади. Бир беш йилликда икки беш йиллик шахсий топшириқларини бажаришга аҳд қилган бу зарбдорларнинг ҳар бири бугунги кунда 1983 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. Ҳозир министрлик корхоналари бўйича доҳий Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига қадар шахсий беш йиллигини уддалашга сўз берган ишчи-хизматчилар сони 180 нафардан ошиб кетди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Халқ хўжалигида меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш ва кадрлар қўнимсизлигини камайтириш тўғрисида»ги қарори мамлакатимиздаги барча меҳнат коллективлари сингари автоном республика маҳаллий саноат корхоналарида ҳам меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, иш вақтининг зое кетишини тугатиш ва меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланишда жуда катта дастуруламал бўлди. Корхоналарда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, иш вақтидан самарали фойдаланиш, резервларни ишга солиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини камайтириш масалаларини ҳал этишга доир комплекс тадбирлар ишлаб чиқилди. Чунончи, министрлик бўйича 1980 йилда 14220 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш, 14270 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ва меҳнат унумдорлигини 1979 йилга нисбатан 113,5 процентга етказиш кўзда тутилган.

Ўн биринчи беш йилликда автоном республикамиз маҳаллий саноати янада ривож топади. Асосий ишлаб чиқариш фондлари икки баравар кўпаяди, маҳсулот тайёрлаш суръати 1980 йилдагига қараганда 145 процентга ортади ёки умумий ҳажмда 21 миллион сўмга етказилади. Айниқса, маҳаллий материаллар ва хом ашёдан тайёрланган бадиий буюмлар, эсдалик совғалари ишлаб чиқаришга кенг эътибор берилади. Шу мақсадда Чимбойда йилига 300 минг сўмлик, Нукусда 500 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаш қувватига эга бадиий керамика ва эсдалик совғалари корхоналари ишга туширилади. Кегайли, Нукус, Ленинобод, Шуманай районларида йилига 10 миллион дона ғишт пишира оладиган ғишт заводлари қурилади.

Кўзда тутилган бу режаларнинг ҳаммасига, шубҳасиз, ишлаб чиқаришда меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш ва ички тартиб-қоидаларга ҳамда меҳнат қонунларига қатъий риоя этиш туфайли эришилади. Автоном республика маҳаллий саноат корхоналари меҳнат коллективлари буни жуда яхши биладилар. Шу боисдан улар меҳнат шароитларини яхшилаш, юксак уюшқоқлик ва аниқ иш маромини таъминлаш йўлида бундан буён ҳам астойдил ҳаракат қилаверадилар.

Бироқ, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини яхшилашни сустлаштираётган баъзи муаммолар, ҳаракатга келтирилмаётган резервлар борки, уларни ҳал этиш бизга боғлиқ эмас. Аввало, Қипчоқдаги дон қабул қилиш базасини қайта жиҳозлаш йўли билан рўзғорбоп пахта тайёрлашни кўпайтириш мумкин. Иккинчидан, Қорақалпоғистонда қамиш кўп. Ундан фақат плита тайёрланмоқда, холос. Қамишдан корзинка ва бошқа буюмлар тўқиб чиқариш тўғрисида кўп гап юритилади, таклифлар билдирилади. Аммо, кадрлар йўқлигидан тадбирлар қоғозда қолиб кетмоқда. Бундан ташқари, Тўрткўл хўжалик буюмлари заводи, Беруний район саноат комбинати, Қўнғирот қурилиш материаллари заводини реконструкциялашни тезлаштиришимиз керак. Ўйлаймизки, бу масалаларни тезроқ ижобий ҳал этишда Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги ва унинг Тошкентдаги лойиҳа-конструкторлик институти бизга яқиндан ёрдам беради.

Э. ҒОИИБОВ,
Қорақалпоғистон АССР маҳаллий саноат министри.

ТАЪСИРЧАН ЧОРА

Корхонамиз ўтган йили планларни барча асосий кўрсаткичлар бўйича ошириб бажарди. Меҳнат унумдорлиги белгиланганидан 2,7 процент ошди. Маҳсулот таннархи анча арзонлашди.

Бундан, заводда ҳамма нарса кўнгилдагидек экан, деган хулоса чиқмаслиги керак. 1979 йилда прогуллар сабабли 851 ишчи-куни йўқотилди. Тўғри, бу оздай кўриниши мумкин. Лекин меҳнат унумдорлигини янада ўстириш резерви мана шу прогулларга барҳам беришда эмасмикан? Албатта, интизом бузувчиларга нисбатан маъмурий чоралар кўрилди.

Биз ҳамма ишни меҳнат интизоми бузилишининг ва кадрлар қўнимсизлиги кўпайишининг олдини олишга қаратмоқдамиз. Бунинг учун ишчиларнинг меҳнат ва маиший шароитларини яхшилаш, оғир қўл меҳнатини механизациялаш, меҳнатни муҳофаза қилиш, маданий-оммавий, ғоявий-тарбиявий ишларни кучайтирмоқдамиз.

Натижа ёмон бўлаётгани йўқ. Якунловчи йилнинг дастлабки икки ойида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ишлаб чиқариш ҳажми кўпайди. Меҳнат интизомини бузиш ҳоллари камайди.

А. РАҲИМОВ,
Самарқанддаги «Красный двигатель» заводи мастери.

ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛИ КОЛЛЕКТИВЛАРДА

ДОҲИЙ ЮБИЛЕЙИГА

Комбинатимизни республика қурилиш индустриясининг байроқдори, деб ҳақли равишда аташади. Чунки, корхонамиз азаматлари Тошкентда фойдаланишга топширилаётган жами уй-жой биноларининг ярмини тайёрлашмоқда. Бизда меҳнатни ташкил қилишнинг илғор усули — бригада пудрати кенг оммалашган. Социалистик мусобақанинг ошкорлиги, меҳнат интизомининг кундан-кунга мустаҳкамланиб бораётганлиги муваффақиятларимиз омили бўлаётир.

Ўтган йили комбинатимиз планда белгиланганидан 29 минг квадрат метр кўп уй-жойни қуриб битказиб, тошкентликларга арғумон этди. Самарали меҳнатимиз муносиб тақдирланди. Комбинатимиз 1979 йил Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра ғолиб топилиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди.

Бу юксак мукофот корхонамиз меҳнат аҳлини янги марраларни эгаллашга руҳлантириб юборди.

Комбинатимизнинг кўплаб ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари буюк доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача шахсий беш йиллик нормаларини адо этишга сўз берган эдилар. Улар орасида Анатолий Борисенков, Саид Самадов бошлиқ комплекс бригадалар, Сетчи Нёля Денеева, Қодир Қосимов бошлиқ паркетчилар, Николай Пак етакчилик қилаётган бетончилар бригадалари бор.

И. ОРИПОВ,
Тошкентдаги «Ҳурмат Белгиси» орденли 1-уйсозлик комбинатининг комплекс бригадаси бошлиғи, СССР Давлат мукофоти лауреати.

ТЎҒАНОҚЛАР

Темир йўл транспортидан самарали фойдаланайлик

КПСС Марказий Комитетининг яқинда эълон қилинган «Темир йўл транспортида партиявий-сиёсий ишларни яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорида вагонлардан фойдаланишга маҳаллийчилик, тор маҳкамачилик нуқтаи назаридан муносабатда бўлиш, шунингдек, умумдавлат манфаатларига путур етказувчи бошқа ҳоллар кескин қораланди. Марғилон темир йўл станцияси маъмурияти ва партия ташкилоти партиямизнинг бу кўрсатмасига қатъий риоя этиши лозим.

Станция коллективи сўнгги пайтларда вагонларнинг бўш ёхуд белгиланганидан ортиқ ушланиб қолиши, юкларни кечикиб тушириш ёки ортиш каби қусурларга бир қадар барҳам беришга эришганини эътироф этмоқ керак. Масалан, Марғилондаги трактор ремонти заводи, ёғочсозлик заводи, «Ферганаводстрой»нинг қурилиш материаллари базаси ва шунга ўхшаш қатор корхона ҳамда ташкилотлар юкларни тушириб олиш вақтини бирмунча қисқартиришга муваффақ бўлдилар.

Бинобарин, вагонлардан оқилона фойдаланиш, уларни нормадан ташқари бирор дақиқа бўлсин ушлаб қолмаслик кун тартибидаги муҳим вазифалардир. КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленумида бу масалага атрофлича тўхталиб ўтилганлиги бежиз эмас. Афсуски, Марғилон темир йўл станциясида юк тушириш-ортиш борасида ҳозирга қадар жиддий камчиликлар юз бермоқда. Бу, бир томондан, юкларни қабул қилиб ҳамда тушириб олувчи ташкилотлар айби билан бўлса, иккинчи томондан, бевосита темир йўл станцияси маъмурияти ишидаги палапартишлик ҳамда совуққонлик туфайли рўй бермоқда. Мисолларга мурожаат қилайлик. Марғилон ипак комбинати ўтган йили 162 вагонни нормадан ортиқча ушлаб, 699 сўм жарима тўлади. Область матлубот жамиятининг Марғилон савдо базаси бу борада ипак комбинатидан ҳам ошиб тушди. У unчa-мунча эмас 415 вагонни бекор ушлаб турганлиги сабабли 721 сўм штраф тўлади. Аммо, бундан на савдо базаси, на ипак комбинати раҳбарлари пинакларини буздилар.

Юкларни тушириб олишда «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмаси қўяётган «рекорд»лар ҳақида ҳам тўхталиб ўтмасдан илож йўқ. Ўтган йилнинг 30 декабрида, соат 14 да бирлашма номига учта юкли вагон келди. Буни қарангки, бирлашма юкларни беш кун деганда аранг тушириб олди. Станция масъулиятсизларча иш тутганлиги учун «Атлас» бирлашмасига 721 сўм жарима солди. Ҳамёнига бирор чақа ҳам зиён келмаган бирлашмадаги валломатлар давлат мулки ҳисобига жаримани тўлаб юбордилар.

Ўтказилган текшириш ва таҳлиллар кўпгина ташкилот ҳамда база раҳбарларининг темир йўл станцияларида юк ортиш-тушириш қонун-қоидаларига риоя қилмаётганликлари, баъзан эса «нари борса штраф тўлармиз-да» деб, бу муҳим давлат ишига совуққонлик билан қараб келаётганликларини кўрсатади. Фарғона транспорт прокурорининг ўринбосари, юстиция кичик маслаҳатчиси А. Содиқов юкларни туширишга совуққонлик билан қараб, вагонлар ҳаракатига зид иш тутаётган бoқибеғам, давлат мулкининг бир қисмини жарима учун совураётган раҳбарлар номини келтирди. Масалан, область гўшт-сут маҳсулотлари базаси бошлиғи Қ. Қурбонов, шу база бош инженери Б. Тян ўртоқлар худди ана шундай кишилар жумласидандир. База маъмурияти вагонлардаги юкларни бўшатиб олишда мутлақо сусткашлик қилиб келмоқда. Қуйидаги рақамларга эътибор беринг: база 1978 йилда темир йўл станциясига 876 сўм жарима тўлаган эди. Бу — ҳар бир вагон нормадан уч соат ортиқ ушлаб қолинганлиги учун кўрилган таъсирли чора эди. Аммо база раҳбарлари бундан хулоса чиқариб олишмади. Ўтган йили улар вагонларни бўшатиб олиш ишидаги ҳаддан ташқари масъулиятсизликлари туфайли темир йўлга 2115 сўм жарима тўлашга мажбур бўлдилар. База директори ва бош инженердан «бу ёғи қандоқ бўлди?» деб сўрагудек бўлсангиз, пинакларини бузмай, турли важ-карсонларни қалаштириб ташлайдилар.

Вагонлар ҳаракатига тўғаноқ бўлаётганларни яна кўплаб келтириш мумкин. Масалан, Қува ун комбинати ҳар бир вагондаги юкни нормадагидан деярли 2,5 соат кеч тушириб олишни одат қилиб олган. Оқибатда комбинат темир йўлга 1475 сўм жарима тўлади. Агар шу пул комбинат раҳбарлари маоши ҳисобидан тўланганда юк туширишдаги бунчалик бош-бошдоқлик балки тезроқ барҳам топармиди?

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, халқ хўжалик юкларини тушириш ва ортишни кечиктиришга темир йўл станцияси ходимларининг совуққонлиги ҳам сабаб бўлмоқда. Кейинги пайтларда темир йўл станцияси ахборот хизмати бўлими палапартиш иш тутиб, корхона ва муассасалар, базаларни чалғитди. Масалан, ахборот хизмати ходими Фарғона балиқ маҳсулотлари базаси маъмуриятига «Базангизга балиқ юкланган вагон келяпти, ҳозир Ленинободдан чиқди, кутиб олинглар» деб хабар берди. Роппа-роса бир кун кечикиб келган бу вагон очиб кўрилганда гўшт-сут савдоси базаси адресига келган сариёғ эканлиги маълум бўлди. Энг қизиғи шундаки, ахборот хизмати ходими шу базага аталган вагон аллақачон келиб бўлганидан кейин унга анча кечикиб хабар қилди. Афсуски, бундай фактлар ҳамон содир бўлиб турибди. Марғилон темир йўл станцияси (бошлиғи Ғ. Абдуллаев) бу гаплардан тегишли хулоса чиқариб олиши керак.

Юқорида қайд этилганидек, айрим корхона, қурилиш ҳамда базалар раҳбарларининг эътиборсизликлари оқибатида неча ўнлаб, юзлаб вагонлар юки белгиланган вақтда туширилмай маҳтал бўлиб қолмоқда. Вагонлардан самарали фойдаланишга монелик қилаётган тўғаноқлар олиб ташланса, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

КПСС Марказий Комитетининг темир йўл транспортида партиявий-сиёсий ишларни яхшилаш чоралари ҳақидаги кўрсатмалари асосида Марғилон транспортчилари ишини қайта қуришлари керак. Бунда ҳар бир участкада юк ортиш-тушириш ишларининг қатъий маромда ташкил этилиши юзасидан раҳбар кадрлар масъулиятини ошириш, транспорт воситалари ва ускуналарини самарали ишлатиш чораларини кўриш талаб қилинади.

М. МУРОДОВ,
Ўзбекистон радиоси мухбири.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯШИЛ МЎЪЖИЗА

Илмий лабораторияларда

Микроорганизмлар ўз номига монанд жуда кичик бўлса ҳам, беқиёс улкан ишлар қилишадики, бу ҳол ҳар қандай кишини таажжубга солиши турган гап. Ер юзидаги кўпгина маҳсулотлар, айтайлик, нондан тортиб нефтгача уларнинг иштирокисиз юзага келмайди. Кейинги пайтларда оқсил, аминокислота, фермент ва витамин каби физиологик актив моддаларнинг вужудга келишида ҳам бу митти мавжудотларнинг «ҳиссаси» борлиги аниқланди.

Фанда ва тажрибада маълум микроорганизмлар орасида бугунги кунда энг машҳурларидан бири хлорелла десак муболаға бўлмайди. Бир ҳужайрали бу кўк-яшил сув ўти ҳозир чорвачилик ва паррандачиликда, ипакчилик ва шоличиликда, ғаллачилик ва балиқчиликда кенг қўлланилмоқда. Ифлос сувларни тозалашда ҳам бундай ўтлар бебаҳо ёрдамчи бўлиб қолди. Республика Фанлар академиясининг академиги А. Музаффаров бошчилигидаги бир гуруҳ олимларнинг «яшил мўъжиза» — хлорелла ва унинг халқ хўжалигида ишлатилиши соҳасида олиб борган илмий изланишлари Беруний номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотига сазовор бўлди.

Шу кеча-кундузда эса Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Микробиология институтида хлореллани пахтачиликда қўлланиш имкониятларини ўрганиш юзасидан ажойиб изланишлар олиб борилмоқда. Бу борадаги дастлабки тадқиқотлар 1972 йили бошланган эди.

— Маълумки, чигит сувда ивитиб экилганда унга тирик митти организмлар ёпишиб олади, — дейди институт тупроқ микробиологияси лабораториясининг мудири, биология фанлари кандидати Исмоил Жуманиёзов. — Лаборатория тажрибалари бу организмларнинг кейинчалик чигит мағизига ҳам ўтишини тасдиқлади. Шуни ҳисобга олиб, дастлаб чигитни хлорелла суспензияси билан ивитиб экиш устида тажриба олиб бордик. Бунинг учун ҳужайраларнинг зичлиги турлича миқдорда бўлган суспензиялар синаб кўрилди. Тажриба ҳужайра зичлиги бир миллилитр сувда 30—50 миллион донага етган пайтда муайян вақтда ивитилган чигит яхши униб чиқишини кўрсатди. Чунки, чигит билан бирга тушган митти организмлар тез ривожланиб, кўк-яшил сув ўтлар бир қисмининг тез чириб парчаланишига ва ўз навбатида янгидан ҳосил бўлган микроорганизмлар учун озуқага айланишига олиб келади. Бу эса ёш ниҳолларнинг дуркун, кўм-кўк ва бақувват бўлиб ўсишига имкон беради. Зеро, органик ва минерал ўғитларга нисбатан ҳам хлорелла тез ўзлашади. Шу хилда экилган майдонларда ҳосилдорлик хлорелла суспензияси қўлланилмаган пахтазорларга нисбатан сал кам бир ярим баравар ортади. Тупроқнинг биологик активлиги ва пахта ҳосилдорлигини оширишда сув ўтларининг таъсирини ўрганиш юзасидан ўтказаётган тажрибаларимиз муваффақиятида биология фанлари доктори Т. Товбаев раҳбарлик қилаётган сув экинлари лабораторияси ходимларининг ҳам ҳиссаси катта. Улар бизни хлорелла билан «таъминлаб» туришади.

Республика Қишлоқ хўжалик министрлигининг маълумотларига қараганда, баҳорда об-ҳаво ноқулай келган йиллари қарийб бир миллион гектар ёки ундан ҳам ортиқ пахта майдонларида қатқалоқ юз беради, деярли 250—300 минг гектар майдонда чигит қайта экилади. Микробиология институтида олиб борилаётган тажрибалар хлорелла суспензиясида ивитилган чигит экилган майдонда қатқалоқ жуда кам бўлишини, чигитнинг униб чиқиши 98 — 100 процентни ташкил этишини кўрсатди. Олимлар ва пахтакорлар чигит униб чиққандан ва ғўза тўрт-беш чин барг ҳосил қилгандан кейин, сўнгра гуллаш даврида хлорелла суспензиясини ОВХ-14 ва ОВХ-28 пуркагичлар ёрдамида ғўза устига сепиб ҳам кўришди. Бу тадбир кўп тарафлама фойда берди. Яшил сув ўтининг таъсирида тупроқнинг донадорлиги ортди, нам етарли бўлмаган ёки қатқалоқ юз берган майдонларда хлорелла суспензиясига ивитиб экилган чигит қатқалоқни ҳам писанд қилмасдан униб чиқиб, бемалол кўкараверди, ғўза уч-беш кун олдин гуллади, ҳосил нишоналари ҳам чигити оддий усулда экилган ғўзаларга нисбатан кўп бўлди.

Дала шароитларида ўтказилган тажрибалар хлорелла суспензияси қўлланилган жойларда ғўзанинг вилтга жуда кам учрашини ҳам тасдиқламоқда. Айниқса кузги шудгордан кейин сув ўтлари суспензиясини далаларга солиш яхши натижа беради. Чунки, органик ва минерал ўғитлардан фарқли ўлароқ сув ўтлари тупроққа солинганидан кейин ҳам узоқ вақтгача яшайверади.

Хлорелла суспензиясини пахтачиликда қўлланиш имкониятларини ўрганиш дала шароитларига кўчирилгач, у тез орада пахтакорлар ўртасида катта қизиқиш уйғота бошлади. Агар дастлабки йили тажриба майдони атиги бир-икки гектарни ташкил этган бўлса, эндиликда уни каттароқ майдонларда қўлланишга ҳаракат қилаётганлар тобора кўпаймоқда.

— Хлорелланинг дарағини эшитиб, дарҳол ўзимизда синаб кўришга қарор қилдик, — дейди Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхоз правлениеси раиси Абдуқодир Мелиев. — Ўша, 1976 йилиёқ 20 гектар майдонга чигит хлорелла суспензиясига ивитилиб экилди. Натижа ёмон бўлмади. Одам унча назарига илмайди-ю, аммо сув ўти жуда бало экан. Ҳаммамизга маълумки, 1977 йилнинг кўклами қурғоқчил келди. Одатдаги усул билан, яъни сувда ивитилган чигитлар экилган кўпчилик майдонларда ниҳоллар текис униб чиқмади. Чигит суви берилганда эса илдиз чириш касаллиги бошланди. Айрим карталарда чигитни қайтадан экишга тўғри келди. Чигит хосиятли хлорелла суспензиясида тўйинтириб экилган уч юз гектар майдонда эса бехато униб чиқди ва ниҳоллар яхши ривожланиб кетди.

Эндиликда хлорелла суспензиясини пахтачиликда у ёки бу хилда қўлланиш юзасидан лабораториядан ташқари дала шароитидаги тажриба ва кузатишлар Ўсимликлар экспериментал биологияси институтига қарашли Янгийўл районидаги Свердлов номли совхозда, Қўшкўпир районидаги «Ленинград» колхозида, Сирдарё районидаги «Малик» совхозида ва бошқа қатор хўжаликларда ҳам олиб борилаётир.

Айни пайтда Мирзачўл ва Жиззах чўлларида янги ўзлаштирилган ерларда ҳам «яшил мўъжиза» синаб кўрилмоқда. Хусусан, Дўстлик районидаги 13-совхоз пахтакорларининг бу борадаги ишлари яхши самара бермоқда. Тажриба тарикасида хлорелла қўлланилаётган майдонларда ҳосилдорлик бошқа майдонларга нисбатан анча кўтарилди, жумладан ўтган йили ҳар гектар ҳисобига 4—6 центнер қўшимча «оқ олтин» етиштирилди. Совхоз директори Умарқул Жўрақулов бошлаб берган бу ишга янги ўзлаштирилаётган ерларда ташкил топган бошқа хўжаликлар ҳам қизиқиб қолишди. Чунки бундай ерлар органик ўғитга муҳтож. Уларнинг ер «малҳами»га бўлган эҳтиёжларини қондиришда ҳеч нарса хлорелла суспензиясининг ўрнини боса олмаса керак. Шу боисдан Жиззах районидаги Ленин номли совхознинг ўзидагина тўрт юз гектарга яқин майдонга чигит хлорелла суспензиясида ивитилиб экилди... Бу йил республикамизнинг турли табиий-иқлим зоналарида жами икки минг гектар пахтазорда хлорелла суспензиясини синаб кўриш мўлжалланмоқда.

Олимларимизнинг деҳқончиликда сув ўтларидан фойдаланиш соҳасидаги изланишлари билан танишган швейцариялик биолог Т. Рассаль ўз таассуротларини шундай ёзиб қолдирди: «Ўзбек олимларининг бу борадаги изланишлари таҳсинга сазовор. Тупроқда бехуда қолиб кетувчи моддани ўсимлик ўзлаштиришини яхшилаш замонавий деҳқончиликни ривожлантиришга олимлар қўшаётган катта ютуқ деб ҳисоблайман».

Ўзбекистонда пахтачиликни ривожлантиришнинг муҳим омили бўлмиш бу янги усулни ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаш, ҳамма ерда уни амалиётга кенг жорий этиш учун бизда барча шарт-шароит бор. Республикамиз хўжаликларида хлорелла етиштирувчи 500 га яқин қурилма мавжуд. Улар ҳозирча асосан пиллачилик, қисман чорвачилик эҳтиёжлари учун ишлатиляпти, холос. Хлореллани пахтачиликда кенг қўлланиш имкониятлари вужудга келаётган бир пайтда ана шу қурилмаларни тўла қувват билан ишлатиш вақти етмадимикин?! Фикримизни ойдинлаштирадиган рақамларга мурожаат қилайлик: чигитни ивитиш, кейинчалик тупроққа ўғит сифатида солиш учун бир гектар ерга 6 тонна суспензия кифоя. Шунча миқдордаги «яшил маҳсулот» таннархи тўрт сўмдан ошмайди. Лекин унинг шарофати билан гектаридан ўртача 6 центнердан қўшимча ҳосил олиш мумкин. Бу эса камида 250 сўм қўшимча даромад демакдир. Республикамизда 1,9 миллион гектар ерда пахта етиштирилади. Башарти ана шу майдонларнинг ҳаммасида хлорелла суспензияси қўлланилса борми, ўн миллион сўмлаб қўшимча даромад олинишини ҳисоблаб чиқиш қийин эмас.

Тупроққа хлорелла солиниши, чигитни экишдан олдин суспензияда ивитиш ғўза ўсиши муддатларини қисқартиришдан ташқари суғоришни ҳам камида бир мартага камайтириш имконини беради. Қизиғи шундаки, сув ўтлари билан озиқланиб, ривожланган ғўзаларнинг кўсаги тез ва текис очилади.

Хлорелланинг яна бир мўъжизакор фазилати суспензия солинган экинзорларнинг азот ўғитини ўзлаштириш даражаси яхшиланишида кўринади. Кўп марталаб ўтказилган лаборатория текширишлари буни тўла тасдиқламоқда. Қизиғи шундаки, суспензия таъсирида ўсимлик танасида азот ўғитларидан ташқари органик моддалар ҳам 1,5-2 баравар ошган.

Ернинг унумдорлигини, ғўзаларга берилаётган ўғитларнинг самарадорлигини ошириши, ҳосилга ҳосил қўшиши ва бошқа фазилатлари учун хлорелла ҳадемай пахтакорларимизнинг энг яқин кўмакчиси бўлиб қолишига шубҳа йўқ.

Р. ҚОСИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбек цирк санъатини ривожлантириш ва пропаганда қилиш соҳасидаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига биноан цирк артистларидан ўртоқ Камолиддин Ҳожиматович **Тошкенбоевга Ўзбекистон ССР халқ артисти,** Гавҳар Ҳакимовна **Зарипова,** Федор Михайлович **Полудяблик,** Олимжон Обиджонович **Тошкенбоев** ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист** фахрий унвони берилди.

Ўзбек циркини ривожлантириш соҳасида узоқ йил самарали ишлаганликлари учун бош энергетик Абдумажид Абдумаликович **Ғуломов** билан цирк артисти Фахриддин Раҳимбердиевич **Шариқбоев** ўртоқлар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотландилар.

ГАЗЕТА ЮБИЛЕЙИ

Хоразм жамоатчилигининг Урганчда бўлиб ўтган тантанали мажлиси «Хоразм ҳақиқати» область газетасининг биринчи сони босилиб чиққан куннинг 60 йиллигига бағишланди. Область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов редакцияга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Фахрий ёрлиғини топширди. Газета область меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини бажаришга сафарбар этиш соҳасидаги хизматлари учун ана шу мукофотга сазовор бўлди.

[ЎзТАГ].

БАХТЛИ БОЛАЛИКНИ УЛУҒЛАБ

Тошкентдаги Я. М. Свердлов номидаги концерт залида Ўзбекистон мактаб ўқувчиларининг VI республика «Санъат байрами» кўрик-конкурси тантанали равишда очилди. «Санъат байрами» кўрик-конкурси 30 мартгача пойтахтимизнинг барча маданият уйлари ва саройларида, концерт залларида, пионер уйлари ва саройларида, умумий таълим ва ўрта мактаблар саҳналарида давом этади.

Мусиқа садолари таралди. Бирдан зал жимиб қолди. Пойтахтдаги 9-музика мактабининг хор коллективи В. Шаинскийнинг «Аврора крейсери» номли қўшиғини куйламоқда эди. «Санъат байрами» кўрик-конкурси бежиз бу қўшиқ билан бошланмади. Чунки кўрик-конкурси «Бахтли болалигимиз учун жонажон партиямизга раҳмат», шиори остида ўтмоқда. Совет болаларининг бахтиёрлиги асоси эса афсонавий Аврора крейсерининг залпларидан бошланади...

«Санъат байрами» кўрик-конкурсида республикамиз ўқувчилари санъатининг 19 жанри бўйича ўз маҳоратларини намойиш этишади. Улар ўзларининг орзу-уйлари ҳақида, бахтиёр болаликлари ҳақида, меҳнат, ўқиш ҳақида, жонажон Ватан ҳақида, тинчлик ва дўстлик ҳақида куйлайдилар. Бу анъанавий байрам улуғ доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишлаб ўтказилмоқда.

Ўзбекистон ССР Рассомлар союзи Кўргазмалар залида болаларнинг тасвирий санъат бўйича яратган энг намунавий ишлари намойиш этилади. Кўрик ғолиблари эсдалик медаллари ва дипломлар билан тақдирланадилар. Кўрик-конкурсида республикамизнинг энг таниқли бастакорлари Ш. Рамазонов, Ғ. Қодиров, Ф. Назаров, С. Абрамова, А. Берлин, К. Кенжаев, Е. Шварц каби бир қатор санъатимиз намояндалари, тасвирий санъатимизнинг етук вакиллари санъат ғунчаларининг меҳмони бўлишади, уларга ижод сирлари ҳақида ҳикоя қилишади. Санъат ғунчаларининг асарларини кўриб, баҳо беришади.

Республикамизнинг барча санъат даргоҳларида шу кунларда санъат ғунчаларининг янгроқ овози жаранглаб турибди. Ҳеч шубҳа йўқки, бу ҳам партия ва ҳукуматимизнинг ёш ижодкорларга ва санъаткорларга кўрсатаётган беқиёс ғамхўрлигининг бир намунасидир. Булар униб-улғайиб, келажакда ўзбек санъатининг янада гуллаб-яшнашига ўз ҳиссаларини қўшадиган истеъдодлар бўлиб чиқишига ишонамиз.

КИТОБ ҲАФТАЛИГИ

ЛЕНИНЧАСИГА ЯШАЙМИЗ ВА ЎҚИЙМИЗ

Владимир Ильич Лениннинг ҳаёти ва фаолияти, Ульяновлар оиласи, буюк доҳийнинг оташин революционер сафдошлари тўғрисидаги китоблар 25 март куни бошланган Бутуниттифоқ болалар ва ёшлар китоблари ҳафталигининг диққат марказида турибди. Бутун мамлакатдаги сингари Ўзбекистонда ҳам анъанавий китоб ҳафталиги В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланган. Шу куни очилган китоб бозорларида Ильич номи билан боғлиқ кўпдан-кўп нашрлар сотила бошлади. Булар орасида республика нашриётларининг янги китоблари ҳам бор. Китобхонлар билан Ўзбекистон шоирлари ва ёзувчиларининг учрашув кечалари, адабий конкурслар, суҳбатлар бўлиб ўтди. **(ЎзТАГ).**

ХУШХАБАРЛАР

«ИЗОТОП» БИРЛАШМАСИ ЯНГИ БИНОДА

Бутуниттифоқ «Изотоп» бирлашмаси радиоизотоп технологияси ва ускуналарни халқ хўжалигига жорий этиш соҳасида буюртмачиларга амалий ёрдам кўрсатади. Яқинда бирлашманинг Тошкентдаги республикалараро бўлими янги бинога кўчиб ўтди. Замонавий бинода барча қулайликлар мавжуд.

Икки қаватли бинода техника хизмати бўлимларидан ташқари намойиш зали ҳам бор. Бу ерга тадқиқотлар учун асбоб-ускуналар, медицина препаратлари, технологик назорат қилишнинг радиоизотопли жиҳозлари қўйилган. Ўрта Осиё республикаларидаги илмий ва хўжалик ташкилотлари намойиш этилаётган маҳсулотлар бўйича буюртмалар беришлари мумкин.

ЧЎЛҚУВАРЛАР УЧУН

«Главсредазирсовхозстрой»нинг ёғочни қайта ишлаш комбинати меҳнат байрами — коммунистик шанбаликка пухта тараддуд кўрилмоқда. 19 апрель куни янги замонавий қурилишлар учун 600 та дераза ва эшик блоклари тайёрланади. ҚҚАССР, Жиззах области ва Қарши дашти бунёдкорлари бу маҳсулотларни қабул қилиб олишади.

Корхонада шанбалик куни энг юқори меҳнат унумдорлигига эришилади. Х. Мирпўлатов, А. Муҳамедов бошчилигидаги бригада аъзолари белгиланган маррани эгаллаш учун қўлни-қўлга бериб ишлаб, ҳамкасбларига намуна бўлишмоқда.

ГЎЗАЛЛИК ЯРАТУВЧИЛАР

Республикамиз пойтахти кун сайин гўзаллашиб бормоқда. Бунда қурувчилар билан биргa Тошкент шаҳар ижроия комитетининг «Гордорстройремонт» тресги ишчи-хизматчилари, инженер-техник ходимларининг ҳам муносиб улуши бор. Улар Тошкент трактор заводи яқинида ер ости ўтиш йўлини барпо этишди, «Мальчиш-Кибальчиш» ҳайкалини ўрнатишди. Кўча ва дам олиш майдонларига файз берувчилар ҳам шулардир.

Ўтган йилги Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра трест меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирландилар. Юксак мукофотга жавобан доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача беш йилликнинг 4,5 йиллик плани адо этилади.

ОЛАМДА НИМА ГАП

Социализм мамлакатларида

◆ЛЕНИН ЮБИЛЕЙИГА БАҒИШЛАНАДИ

Болгария касаба союзларининг 4 миллион кишидан иборат армияси В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги байрамига, тайёрланиб, зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Ленинча вахта кунларида мамлакатнинг қурилишлари ва корхоналарида янги ватанпарварлик ташаббуслари қанот ёзмоқда, бу ташаббусларнинг мақсади тарихий кунни муносиб кутиб олишдан иборат.

Хасково округидаги 12 та илғор саноат корхоналарининг коллективи юбилей арафасида еттинчи беш йиллик ишлаб чиқариш планини муддатидан 110 кун илгари бажариш мажбуриятини олди. Шу корхоналар орасида «Мабрас» ва «Мажарово» комбинатларининг кончилари, Свиленграддаги «Коприна» фабрикасининг тўқувчилари бор.

Видинадаги «Октябрь 60 йиллиги» қирқувчи асбоблар заводи коллективида ажойиб ташаббус туғилди. Ҳар бир ишлаб чиқариш илғори бу йил биттадан рационализаторлик таклифини жорий этиш мажбуриятини олди. Бу таклифдан бир ходимнинг йиллик иш ҳақи миқдорида иқтисодий самара олинади.

◆ДЎСТЛИК ШАҲРИ ҚАД КЎТАРМОҚДА

Монголиянинг Дархан шаҳрида шу беш йиллик мобайнида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш янги саноат корхоналарини ишга тушириш натижасида бир ярим баравар кўпаяди.

Дарханни ҳақиқатан ҳам дўстлик шаҳри деб атамоқдалар. Бундан 15 йил илгари чўл-биёбонда қад кўтарган бу шаҳар социалистик мамлакатлар халқлари мустаҳкам қардошлигининг рамзи бўлиб қолди. Шу шаҳарни барпо этишда монголиялик бинокорлар билан бир қаторда Совет Иттифоқи, Болгария, Венгрия, Польша, Чехословакиядан келган мутахассислар ҳам қатнашдилар. Бу шаҳар қисқа муддат ичида мамлакатнинг Улан-Батордан кейин иккинчи энг катта саноат ва маданий маркази бўлиб қолди.

Шаҳар саноати ҳозирги вақтда ҳар йили 1965 йилда бутун мамлакатда ишлаб чиқарилган миқдорида маҳсулот бермоқда.

◆ҚУРИЛИШ ИШЛАРИ ТУГАЛЛАНМОҚДА

ЧССР оғир индустриясининг катта объекти Кладнодаги «Польди» махсус легирланган пўлат комбинатида сифатли прокат заводи қурилиши ниҳоясига етмоқда. Завод корпусларида асбоб-ускуналар монтаж қилинмоқда. Шу йилнинг ўзидаёқ корхона 25 минг тонна прокат буюмлар ишлаб чиқаради.

Юксак сифатли маҳсулотдан реакторлар учун кўпгина узеллар, атом электростанциялари корпуслари учун ҳар хил арматуралар тайёрланади.

Прокат заводи территория ва технология жиҳатидан Кладно шаҳридаги яна бир янги қурилиш-пўлат эритиш заводи билан боғланган. Бу завод бир неча йил илгари СССРнинг техникавий ёрдами билан қурилган эди. Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган электр печларда қуйиладиган легирланган пўлат янги заводнинг прокат линияларига оқиб келади. Металлнинг юксак сифатли бўлиши янги корхонани атом энергетикасини ривожлантириш программасига қўшишни талаб қилди.

◆ҚУЁШ БИЛАН ИСИТИЛАДИГАН УЙЛАР

ГДРда қуёш энергияси билан иситиладиган дастлабки тажриба уйлари республиканинг катта саноат маркази — Галле шаҳри атрофида пайдо бўлди. Бу уйларнинг томига сатҳи 25 квадрат метрдан иборат махсус коллекторлар ўрнатилади. Бу коллекторлар қуёш иссиқлигини «тўплайди», шундан кейин уни уйларга юбориб туради.

ГДР олимлари қуёшни инсонга хизмат қилдиришга мажбур эттириш йўлида неча марталаб уриниб кўрмоқдалар. Фрейбергда сувни иситиш учун қуёш энергиясидан фойдаланаётган сузиш ҳовузи икки йилдан бери бемалол ишлаб турибди. **[ТАСС].**

ФОТООБЪЕКТИВДА — АФҒОНИСТОН.

Суратларда: Жалолободдаги саводсизликни тугатиш курсларида (юқорида), Кобулда шаҳарни сув билан таъминлашни яхшилаш юзасидан ишлар (пастда) авж олдириб юборилди.

Г. Надеждин фотолари, (ТАСС фотохроникаси).

К. ВАЛЬДХАЙМНИНГ АЙТГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 25 март. (ТАСС). Тель-Авивнинг босиб олган араб территорияларида ўз ҳукмронлигини абадийлаштиришга интилишини, шу жумладан арабларнинг Ал Халил шаҳри (Хеброн) территориясида янги ҳарбийлаштирилган манзилгоҳлар қуриш тўғрисида чиқарган қарорини жаҳон жамоатчилиги кескин қораламоқда. БМТ Бош секретари К. Вальдхайм шу қарор муносабати билан ғоят ташвишланганлигини билдирди. Бундай қарор, дейилади К. Вальдхаймнинг баёнотида, «IV Женева конвенциясини ва БМТнинг бошқа бир қанча резолюцияларини очиқдан-очиқ бузиш демакдир». К. Вальдхаймнинг шу баёноти унинг расмий вакили томонидан БМТ штаб-квартирасида ўқиб берилди. Баёнотда Исроил ҳукуматининг қарори «Яқин Шарқда кенг кўламда адолатли ва мустаҳкам тинчлик ўрнатишга бўлган интилишларга жиддий путур етказади» деб уқтирилади.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ УЛАН-БАТОР. Монголия меҳнаткашлари шонли юбилей — В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини меҳнатда юксак кўрсаткичлар билан кутиб олмоқдалар. Шу йил бошидан буён 270 дан зиёд ишлаб чиқариш цехи, участкаси ва бригадаси, 11 мингдан зиёд киши олтинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришди. Мамлакатдаги меҳнат коллективлари, айрим ишчилар ва қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари беш йиллик планни шонли юбилейгача бажариш мажбуриятини олдилар.

◆ ЛИССАБОН. Португалияда ер ислоҳотини ҳимоя қилиш учун курашнинг умуммиллий кунлари бошланди. Демократик касаба союзлар ташаббуси билан бутун мамлакатда Португалия қишлоғи прогрессив ўзгартишларининг мард ҳимоячилари билан бирдамлик юзасидан митинг ва намойишлар, забастовкалар ўтказилади. Буларнинг қатнашчилари ҳукуматнинг қишлоқ меҳнаткашлари ҳуқуқ ва манфаатларига яна ҳуруж қилишга қарши қатъий норозилик изҳор этадилар. Кураш кунлари маъмурларнинг реакцион сиёсатига қарши халқ норозилигининг кенг намойишига айланиб кетиши лозим. Бу маъмурлар Португалияда йирик капиталист ва помешчикларнинг позицияларини тиклашга ҳамда мамлакат бошидан кечираётган чуқур иқтисодий танглик қийинчиликларини Португалия меҳнат аҳли гарданига ағдаришга уринмоқдалар.

(ТАСС).

МУСТАҲКАМ БИРЛИК

БУДАПЕШТ, 25 март. (ТАСС махсус мухбирлари). Венгрия пойтахтида ВСИПнинг XII съезди ишчанлик вазиятида, партия билан халқнинг бирлиги белгиси остида ўтмоқда. Музокара қатнашчилари ВСИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Я. Кадарнинг партия Марказий Комитети номидан қилган Ҳисобот докладини муҳокама этиб, ривожланган социалистик жамият қуришни давом эттириш, Совет Иттифоқи билан, социалистик ҳамдўстликдаги бошқа қардош мамлакатлар билан дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлаш йўлини муттасил қўллаб-қувватлашларини маълум қилмоқдалар. Коммунистлар анжуманининг иши юксак масъулиятни сезиш, халқ Венгрияси олдида турган энг муҳим вазифаларни ҳал этишга ижодий ёндашиш руҳи билан суғорилган.

ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВХР Министрлар Советининг Раиси Д. Лазар ўз нутқида экономикани такомиллаштириш ва унинг самарадорлигини ошириш йўллари тўғрисида гапирди.

ВХР Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган бошқа мамлакатлар билан ҳамкорликни ривожлантириб, социалистик ҳамдўстликнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлашга ҳисса қўшмоқда, деди ҳукумат бошлиғи. Совет Иттифоқи билан тобора кенгайиб бораётган ҳамкорлик биз учун айниқса муҳим аҳамиятга эгадир.

Заводлар, фабрикалар, шахталар, қурилишлардан, кооператив қишлоқ хўжаликларидан вакил бўлиб келган делегатлар ўз нутқларида ВХРни социал-иқтисодий жиҳатдан ривожлантиришнинг муҳим масалаларини кўтариб чиқмоқдалар. Улар эришилган натижаларни ишчанлик билан баҳоламоқдалар, республика халқ хўжалигини такомиллаштириш юзасидан қимматли таклифларни ўртага қўймоқдалар, инсон учун, социалистик ватанни равнақ топтириш учун ҳамма ишни қилаётган партиянинг ғамхўрлиги тўғрисида гапирмоқдалар.

ВСИП XII съездида қатнашаётган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегациясининг бошлиғи — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко бугун ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Венгрия Халқ Республикаси Президиумининг Раиси П. Лошонцига Октябрь Революцияси орденини топширди. У СССР билан ВХР ўртасидаги қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан мукофотланган эди.

ВСИП XII съезди ўз ишини давом эттирмоқда.

ЯНГИ ЖАМИЯТ ҚУРИШ ЙЎЛИДАН

Америка ва Англия матбуотининг иғвогарлик даъватлари ва башоратларига қарамай, Кобулда баҳор келиши билан бошланадиган анъанавий наврўз байрами реакциянинг бирон-бир ҳуружи билан бузилгани йўқ. Афғон халқининг душманлари шаҳардаги тинч ҳаётни бузишга шубҳасиз уриниб кўрган эдилар. Лекин уларнинг умидлари чиппакка чиқди.

Покистонда тайёрланган ва қуроллантирилган ёлланган босмачи отрядлари янги йилдан бир неча кун аввал мамлакат шарқидаги Кунар чегара вилоятида яна бир мағлубиятга учрадилар. Собиқ заминдорлар, эндиликда эса АҚШ, Хитой ва мусулмонлар дунёси энг реакцион кучларининг ёлланган агентлари бошчилик қилаётган босмачилар йўлларни, жамоат биноларини, мактабларни вайрон қилдилар, муаллимлар, партия ходимларидан ваҳшиёна ўч олдилар, хотин-қизларни ўлдирдилар, болаларни ушлаб олиб Покистон территориясидаги «афғон қочоқлари» деб аталмиш кишиларнинг лагерларига гаровга олиб кетдилар.

Афғонистон Демократик Республикаси Афғонистон календари билан ҳисоблаганда 1359 йилга янги жамият қуриш йўлидан оғишмай бориш учун маҳкам бел боғлаб кирди. Мактабларда янги ўқув йили бошланиши муносабати билан Афғонистон Халқ демократик партияси Марказий Комитетининг газеталарда эълон қилинган мактубида таъкидланадики, Апрель революцияси мамлакатга ҳақиқий мустақиллик ва равнақ йўлини очиб берди. Бу йил 1 миллион 300 мингдан кўп, бултургидан 21 процент кўп болани мактабга жалб этиш мўлжалланади. Аммо бу вазифани бажариш Афғонистон инқилоби душманларининг кирдикорларига чек қўйилишига ҳам боғлиқ бўлади.

Республика ҳукумати янги йилнинг дастлабки кунларида мамлакатнинг иқтисодий аҳволини яхшилаш борасида бир қанча чораларни белгилади. Душман агентлари халқ ҳокимиятига айни шу соҳада кўпроқ зарар етказишга уринмоқда. Жумладан, қанд, шакарга қатъий нархлар жорий этилади, бу эса чайқовчиларга зарба бўлиб тушади. Шу кунларда кўпгина вилоятларда шаррос ёмғир ёққанлиги сабабли тошқиндан ва селдан зиён кўрганларга кенг кўламда моддий ёрдам беришга қарор қилинди. (ТАСС).

НОДЎСТОНА БАЁНОТ

БАЙРУТ, 25 март. (ТАСС). Эрон президенти А. Банисадр Совет Иттифоқи шаънига яна нодўстона гаплар айтди. У Ливанда чиқадиган «Ан-Наҳор ал-араби вад-дували» газетасининг мухбири билан суҳбатда СССР билан Эрон ўртасидаги ўзаро муносабатлар тарихини жўрттага бузиб кўрсатди. Банисадрнинг даъво қилишича, гўё СССР Эрон учун хавфли эмиш.

Афсуски, бундай гаплар Теҳроннинг сиёсий ҳаётида тобора тез-тез тарқалаётганига нима сабаб эканлиги номаълум. Бундай дейишнинг боиси нималигини айтиш қийин. Ҳар ҳолда Совет Иттифоқининг сиёсати сабаб бўлмаса керак. Совет Иттифоқи Эрон билан анъанавий яхши қўшничилик муносабатларида бўлиб Эроннинг ички ишларига ташқаридан кимнинг бўлмасин ҳар қандай шаклда ва ҳар қандай баҳоналар билан аралашувига қарши эканлигини қатъиян билдирмоқда.

АЯНЧЛИ РАҚАМЛАР

Рим, 26 март. (ТАСС). Марказий статистика институтининг бу ерда эълон қилган маълумотларига кўра, ҳозирги вақтда Италияда ишсизлар сони 1 миллион 703 минг кишига етди. Бу эса мамлакатда меҳнатга яроқли аҳолининг 8,4 процентини ташкил қилади.

Республикамиз театр санъати ходимлари ўзларининг анъанавий байрамларига катта қувонч билан келдилар. Кейинги давр ичида ажойиб муваффақиятларга эришилди. 3 та театримизга ҳукуматимизнинг орденлари берилди. Ҳамза номидаги Ўзбек давлат Академик драма театри халқаро олқиш-эътирофга — Жавоҳарлал Неру мукофотига сазовор бўлди. Бу шубҳасиз, театрларимизнинг юксак савияда яратаётган асарларига, уларни маҳорат билан ижро этаётган актёр ва актрисалар меҳнатига берилган катта баҳодир. Бир неча солистимиз Бутуниттифоқ ва халқаро миқёсларда ўтказилган кўрик-конкурсларда қатнашиб, ғолиблар қаторидан ўрин олди. Озарбайжонда ўтказилган Ўзбек адабиёти ва санъати декадасида ҳам театр ходимларимиз актив қатнашдилар. Қардошларимизнинг санъат масканларида кўрсатилган концертларда, турли маданий тадбирларда, учрашувларда ўзбек совет театр санъатининг бугунги равнақини, камолини кўрсата билдилар. Осиё мамлакатлари қўғирчоқ театрларининг Тошкентда ўтказилган халқаро фестивали маданий ҳаётимизда жуда катта воқеа бўлганлиги кўпчиликка маълум. Бу анжуман биз, театр ходимларидан алоҳида активлик билан тараддуд кўришни, уни юксак савияда ўтказишни талаб этар эди. Бугунги кунда шуни қувонч билан бaралла айта оламизки, Ўзбекистон театр санъати ходимлари ана шундай масъулиятли вазифанинг уддасидан чиқа олдилар.

Иккинчидан, ўтган йили республикамизда мавжуд профессионал театрларнинг аксарияти классик ва ҳозирги замон совет драматургиясининг энг яхши намуналарига мурожаат этиб, мароқли спектакллар саҳналаштирдилар. Бу асарларни бугунги кунда томошабинларимиз катта завқ-шавқ билан томоша қилмоқдалар. Саҳналаштирилган спектакллар орасида тарихнинг энг муҳим дақиқаларини акс эттирган драма ва комедиялар қаторида бугунги кунимиз воқелигини тараннум этган асарлар ҳам кўплигини алоҳида мамнуният билан қайд эта оламиз. Театрларимиз коллективлари, уларда ижод қилаётган таниқли санъаткорлар янги-янги ташаббуслар билан чиқмоқдалар. Масалан, Алишер Навоий номидаги Ўзбек давлат академик Катта опера ва балет театрининг атоқли балеринаси, СССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати Бернора Қориеванинг ташаббусини айтиб ўтмоқчиман. Бу санъаткорнинг бевосита раҳбарлигида Катта театримизда «Ёш балет» группаси ташкил этилди. Унда ижод қилаётган ёш балериналарнинг чиқишлари томошабинлар эътиборини тортмоқда.

Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлиги туфайли Хоразм ва Қорақалпоғистон АССРдаги театрларимиз,

БУГУН—ХАЛҚАРО ТЕАТР КУНИ

САФАРБАР САНЪАТ

Зикир МУҲАММАДЖОНОВ,
Ўзбекистон Театр жамияти Президиуми правлениесининг раиси, СССР халқ артисти

шунингдек, республика қўғирчоқ театри ўзининг янги биносига эга бўлди. Ҳозирги замон талабларига тўла жавоб берадиган санъат масканларининг коллективлари бундай ғамхўрликдан чексиз илҳомланиб, янги-янги асарлар саҳналаштирмоқдалар.

Атоқли санъаткорларимиз қаторида ёш актёр ва актрисаларимиз ҳам алоҳида активлик билан ижод қилишаётир. Улар ўзларига топшириладиган ролларнинг маъно-мағзини тўла англаб етиб ишга киришаётганликлари туфайли ҳам эсда қоларли образлар яратишаётир. Ёшларимизнинг муваффақиятида Сора Эшонтўраева, Шукур Бурхонов, Наби Раҳимов, Раззоқ Ҳамроев, Бернора Қориева ва бошқа бир қатор атоқли актёр ва актрисаларимизнинг хизмати катта. Мен ўтган йилларда яратилган спектаклларнинг энг яхшилари ҳақида гап кетса, ҳеч иккиланмай «Қиёмат қарз», «Шошма, қуёш», «Саҳро тор», «Сўнгги сўз», «Мукофот», «Ернинг тортилиш қонуни», «Олтин камар», «Чандиқлар», «Ўттиз ёшлилар», «Зўлдир», «Виждон исёни» ва бошқа асарларни айтган бўлардим.

Театр санъатимизнинг бугунги ютуғи ҳақида мулоҳаза юритар эканмиз, беихтиёр КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида» ва «Ижодкор ёшлар билан ишлаш тўғрисида»ги, шунингдек, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг область театрлари ҳақида чиқарган тарихий қарорлари эсга тушади. Негаки, худди ана шу ҳужжатларда берилган йўл-йўриқлар туфайли муваффақиятларга эришмоқдамиз. Бу қарорлар Ўзбекистон театр санъати ходимлари учун ҳам программ ҳужжат бўлиб қолди.

Театрларимиз репертуарларига назар ташлайдиган бўлсак, ҳали кўп меҳнат қилишимиз кераклиги аён бўлиб қолади. Саҳналаштирилаётган пьесалар орасида ҳозирги замон темасига бағишланган асарлар халқимиз кутган даражада кўп эмас. Ўзбекистон ҳаётининг ҳамма жабҳаларида тарихий ютуқлар қўлга киритилаётир. Янги-янги қаҳрамонликлар, жасоратлар содир бўлмоқда. Республикамиз халқ хўжалигининг ютуғини оламга кўз-кўз қилаётган ажойиб замондошларимиз жуда кўп. Хўш, булар театрларимиз учун саҳна асари бўлишга асос бўлолмайдими? Ҳамма гап уни ўз вақтида англаб, ҳис этиб, ишга киришишда, энг муҳими, қаҳрамонлик ва жасорат намуналари содир бўлаётган меҳнат жараёнларини, машҳур замондошларимизни саҳнада муносиб кўрсатишга астойдил интилишда. Бу биринчи навбатда драматургларимизга боғлиқ, албатта. Лекин яхши спектаклни яратиш учун фақат ва фақат ижодий ҳамкорлик керак бўлади. Шу ўринда театр санъати ходимлари билан драматурглар алоқасини янада кучайтириш, мустаҳкамлашга интилаётганлигимизни таъкидлаб ўтмоқчиман.

Театрларимиз айни кунларда доҳиймиз Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб нишонлаш учун қизғин тараддуд кўрмоқдалар. Абу Али ибн Синонинг 1000 йиллик таваллудига, шунингдек, Буюк ғалабанинг 35 йиллигига атаб ҳам спектакллар тайёрлаяпмиз. Эндиликда доҳий ҳақида спектакль саҳналаштирилганда кўпроқ унинг ички қиёфасини, фикрларини, энг муҳими, доҳийлигини кўрсатиш биринчи планга қўйилмоқда. Бунга Надежда Константиновна Крупскаянинг «Лениннинг образи — унинг тафаккурида» деган сўзлари асос бўлмоқда. Шу боисдан айни кунларда доҳий ҳаёти ва курашига бағишланган спектаклларни тайёрлар эканмиз, масаланинг худди шу томонига алоҳида эътибор бераяпмиз.

Ҳамза номидаги Ўзбек давлат Академик драма театри В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишлаб, машҳур драматург Михаил Шатровнинг «Революцион этюд» драмасини саҳналаштирмоқда. Бошқа бир қатор театрларимизда ҳам доҳий таваллудига атаб спектакллар қўйилаётир.

Анъанавий байрамимиз кунида область театрларимиз қўлга киритаётган ютуқларни мамнуният билан қайд қилиб ўтиш керак. Область театрларининг бугунги кундаги равнақини, изланишларини Маннон Уйғур номидаги Сурхондарё область музикали драма ва комедия театрининг Тошкентга қилган гастроли мисолида ёрқин кўрдик. Ана шу муваффақиятли гастролдан сўнг Ўзбекистон Маданият министрлиги коллегияси ҳар йили Тошкентда область театрларининг гастролларини ўтказиб туришга қарор қилди. Бу ўз вақтида илганган ажойиб тадбирдир. Зотан, область театрлари Тошкентга ташриф буюрар экан, катта аудиторияда ижодий имтиҳондан ўтишади, атоқли санъаткорлар ва театршуносларимизнинг фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашиладилар. Турган гапки, бу уларнинг келгусидаги ижодий изланишларида муҳим аҳамият касб этади.

Ўзбекистон театр санъати ходимлари ўз саҳналарида ҳозиржавоб асарлар саҳналаштириб, замондошларимиз ва уларнинг меҳнатини улуғлаб, илҳомлантириб, асосий шиорлари бўлган «Фақат ва фақат изланиш» йўлидан бораверадилар.

ТОШКЕНТ. Ҳунар-техника таълими республика Маданият уйидаги «Хилола» бадиий ҳаваскорлик ансамбли Москвада бўладиган Олимпиада-80 ўйинлари қатнашчилари ва меҳмонларига маданий хизмат кўрсатишга тайёргарлик кўрмоқда. Ансамбль ташкил этилганига 20 йилдан ортиқ вақт бўлди. Ана шу давр ичида унинг репертуари ҳам бойиди. Коллектив турли миллат ашула ва рақсларидан иборат программада пойтахт области колхоз ва совхозларининг меҳнаткашларига бир неча бор концерт берди. Бадиий ҳаваскорлар москвaликларга бирмунча таниш, улар СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида ҳам концерт беришган. У 1977 йили Польша, 1978 йили эса Германия Федератив республикасида гастролда бўлиб қайтди. Суратда: ўзбек халқ рақсларидан «Тановар» ижро этилмоқда. Олдинда ансамбль солисти Дилбар Довутова.

А. Усмонов ва Р. Шамситдинов фотоси, (ЎзТАГ).

ЁЗГИ ФОРМАГА ЎТИЛАДИ

Тошкент гарнизони бошлиғининг буйруғига мувофиқ Тошкент гарнизони қўшинларининг шахсий состави 1980 йил 1 апрелдан бошлаб ёзги формага ўтказилади.

МУЗЕЙ МАРШРУТЛАРИ

Наманган область ўлкашунослик музейи коллективи доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги олдидан ажойиб тадбирларни амалга оширмоқда. Музейда «В. И. Ленин Ўрта Осиё халқлари тақдирида», «КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми қарорлари амалда», «Доҳий В. И. Ленин номидаги хўжаликлар тарихи» мавзуларида кўчма кўргазмалар ташкил этилди. Бу ердаги беҳисоб ҳужжатлар ранг-баранг фотосуратлар областининг саноати, қишлоқ хўжалиги ва донгдор кишилари ҳаётидан ҳикоя қилади.

Кўчма музей Норин районидаги «Октябрь», В. И. Ленин номли, Поп территориал ишлаб чиқариш бирлашмаси, Учқўрғон районидаги «Ҳурмат Белгиси» орденли Ленин номли совхоз ва бошқа кўп тармоқли йирик хўжаликларда бўлади. Музей ходимлари дала меҳнаткашларига лекциялар ўқиб берадилар. Уларни қизиқтирган темаларда суҳбатлар ўтказадилар.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Султон Жўра туғилган куннинг 70 йиллигига

ЭРК КУЙЧИСИ

Ажойиб ўзбек шоири Султон Жўра ҳаёт бўлганида ҳозир етмиш ёшга тўларди. У ниҳоятда қисқа, атиги ўттиз уч йил умр кўрди. Аммо шунга қарамай, унинг номи келажак авлодларга ўрнак бўлгулик инсонлардан бири сифатида тарихда қолди...

Султон Жўра Бухоро область Шофиркон районидаги Қоғолтом қишлоғида дунёга келганди.

У 1942 йил февралигача ўзининг асосий касби—муаллимлик билан шуғулланди, мактаблар, билим юртлари, институтларда дарс берди. Ўзи ўқишни давом эттириб, Андижон педагогика институти география факультетининг кечки бўлимини тугатди.

1942 йил февралида Султон ҳарбий хизматга чақирилди. Улуғ Ватан урушида кескин ҳужумлар палласи бошланган давр эди. 1943 йил ноябрь кунларида гвардиячи аскар Султон Жўра қардош белорус ерларини озод қилиш учун олиб борилган қонли жанглардан бирида қаҳрамонларча ҳалок бўлди...

Султон Жўранинг шеърияти унинг худди мана шу — қаҳрамонлик ҳаёт йўли билан узвий боғлангандир. Шоирнинг катталар ва болаларга бағишланган қатор шеърлари, «Карим ва Кундуз», «Парвознома», «Бруно» сингари достонлари, «Қалдирғоч», «Жаннат», «Зангори гилам» сингари замонавий эртаклари, жанг майдонларида ёзган «Пулемётчи овози», «Партбилет оларкан» сингари шеърларида қаҳрамонлик мавзуси янада кенг намоён бўлиб, шоирнинг эрк ва кураш тўғрисида ўйлари янги, юксак поғонага кўтарилди...

Султон Жўра адабиётдаги хизматлари учун «Ҳурмат Белгиси» ордени билан тақдирланган эди. У жангларда кўрсатган матонати учун иккинчи даражали «Ватан уруши ордени» билан мукофотланди. Шоирнинг ҳаёт ва адабиётдаги қаҳрамонлик йўли кейинчалик ҳам унинг номини шон-шуҳратга буркади. Султон Жўра Н. Островский ҳамда Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотлари лауреатидир.

Ёзувчи Омон Мухторов яқинда Султон Жўра ҳақидаги «Учқур поездлар» асарини ёзиб тугатди. Қуйида ундан парча ўқийсиз.

УЧҚУР ПОЕЗДЛАР

Уруш...

Султон бу тўғрида, фашизм тўғрисида кўп ўйлаганди. Уруш арафасида дунёдаги воқеаларни кузатиб, кўпгина зийрак кишилар сингари уларни мушоҳада қилган эди. У Гитлернинг ҳокимият тепасига чиқиб, Рейхстагда қандай нутқлар сўзлаётганига жиддий эътибор берганди. Гитлер Германияда иқтисодий аҳвол айтиб бўлмас даражада ёмонлашганидан нолир, мустамлака ерларимиз йўқлигидан шундай қийинчиликларга дуч келяпмиз, деган фикрни илгари сурарди. «Дунёда тинчлик барқарор эмаслиги кундан кунга кўпроқ, аниқроқ билиняпти. Бизнинг ён-веримизда, томонлар уруш эълон қилмай туриб, урушлар олиб бориляпти. Шунинг баробарида, янги урушларга жазавали ҳолатда тайёргарликлар кўриляпти...» Султон Америка президенти Рузвельт айтган бу гапларда жон борлигини ҳис этган, улар устида чуқур ўйга толганди. Аммо шу билан бирга унинг хаёли ҳали тинч ҳаётдаги муҳим воқеаларга ҳам боғланган эди.

Сув келади!
Бизга шода-шода,
Марзарндлар олиб
келади...

Уруш арафасида Катта Фарғона каналини тез суръатда қазиб битказиш Ўзбекистондаги ҳаяжонли воқеалардан бири эди. Султон канал ишларига қизиққан, кетмони ўт чақнатган каналчилар суҳбатида бўлиб, қатор шеърлар ва бир достон қоралаганди. Ўзбекистонда юз бераётган яна бир муҳим воқеа — Алишер Навоий туғилган куннинг беш юз йиллигини кенг нишонлаш мўлжалланган, қизғин тараддуд бошланганди. Султон Навоий наздида қаламкашлик бурчини оқлагиси келган, туркум шеърлар ёзишга киришганди. Аммо шунга қарамасдан ҳар қалай уруш, фашизм тўғрисида мунтазам қулоққа чалинаётган садолардан баъзан хаёли қочар, ҳамма нарсани унутиб, булар тўғрисида ўйлашга, шеър ёзишга мажбур бўларди.

Уруш бошлангач, Султоннинг бутун хаёли биргина мавзуга кўчди: уруш очган фашизмни олдингидан ва бошқа шоирларга нисбатан кўпроқ инкор этишга! Машъум хабар тарқалган куни Генрих Гейне шеъри оҳангида шу мавзуда шеър ёзди. Кейин ҳам фақат шу тўғрида!

Уруш... фашизм...

Йўқ, у йўлларда сарсон-саргардон кишиларни, айниқса, норасидаларни учратиб, мана энди чинакам уруш нафасини туйган, фашизмнинг башарасини аниқ кўргандай бўлди. Юрагида уруш, фашизм, Гитлер ва унинг жаллодларига қарши илк дафъа ҳар қачонгидан кучли адоват уйғонди. «Менинг болаларим шукр қилишлари керак: иссиқ уйда туришади, устлари бут, қоринлари тўқ. Бу йўллардаги бечора болаларнинг эса ҳолига қараб бўлмайди!» У шундай гапни ҳам ўйлади, муштдеккина бошига уруш даҳшати тушган норасидалар ҳаётини қизчаларига қандайдир йўсинда ҳикоя қилгиси келди...

Оренбург, Рязань, Москва..., Россия!

Бекатларда энди уймалашиб юрган чоллар, кампирларгина кўзга ташланишарди. Улар нон, мой, сут, қуймоқ, ҳар хил сомсалар, писта сотишарди. Бекатларга қоп-қоп, челак-челак картошка олиб чиқишарди. Деярли ҳамма ерда буларнинг эвазига туз сўрашарди: ҳеч бўлмаганда бир кафтгина туз. Султон: «Туз берсанг, қиз беришади!» деган эски бир нақлни эслади.

Ҳаво гоҳ очиқ, гоҳ булутли, қуёш алланечук нозанин эди. Йўлдан икки ёнда ястаниб ётган, қуёш нурлари остида олтин каби сарғайган ўрмонлар-у улар бағрида гуркираб, кўкариб ётган ям-яшил сўқмоқлар кўзни яйратар, кишини осойишталикка даъват этарди. Султон рус ўрмонлари кузда қанчалик рангин, гўзал эканини ўйлаб, кўнгли энди бироз ёришгандек бўлди. Репин чизган манзаралар, Шишкин чизган кўплаб ўрмон тасвирлари ёдига тушиб, ўзича: «Шундай гўзалликни кўра олган инсон нақадар бахтли! Гўзалликни куйлай олган инсон нақадар бахтиёр!» — деган гап кўнглидан кечди.

У Россияга бир неча марта сафар қилган эди. Турли фаслларда. Турли йиллар. Дастлаб Бухорода ўқиб юрган пайтлари талабалар билан экскурсияга юборилганди. Кейин муаллим сифатида борди. Кейин сайру саёҳат баҳонасида. Кейин шоир тарзида! Ўлка кумуш қор кўрпасига бурканиб ётган қишда ҳам, илиқ баҳор кунлари, ҳаво мўътадил бўлган ёзда ҳам!.. Аммо Россияга аскар кийимида, кузда биринчи марта сафар қилиши эди. Демак, бу ҳам тақдирда бор экан! Яхши!

Султон бир гал Москвада лўлилар труппасининг концертини кўрганди, вагон ойнасидан ўрмонларга тикилганча бораётиб, шуни эслади. Ўшанда у лўли рақслари қўшиқларидаги ўтли чайқалишлардан, ниҳоясиз исён, теран фарёддан шу қадар таъсирланган эдики, умрида ҳеч қачон бундай ҳолатни ҳис этмаганди. Бутун сафар давомида ҳам, Андижонга қайтгандан сўнг ҳам — узоқ фурсат ўша концерт таассуротида юрганди Султон Пушкиннинг «Лўлилар», Толстойнинг шу мавзудаги «Тирилган мурда» асарлари хаёлида чўлғанган, унга буюк санъаткорларнинг бундай асарлар ёзишида қандайдир ҳикмат, сир бордек бўлиб туюлган эди. Яна шу гаплар ёдига тушди...

Поезд Москвага етиб келди.

Қора денгиздан Баренц денгизигача шиддатли жанглар борар, уруш айни қизғин паллага кирган эди.

Москва яқинидаги шаҳар-қишлоқларни душманлар вайронага айлантиришганди. Ҳамма ёқда ерга тўкилган, куйиб-қорайган иморатлар кўзга ташланар, атрофда қаттиқ жанглар олиб борилганидан дарак берарди.

Йўлда сарсон-саргардон кишиларни кўриб, қанчалик эзилган бўлса, ашғол-дашғоллар, каравотдан тортиб болаларнинг ўйинчоқ-қўғирчоқларигача анжомлар билан бирга куйиб-қорайиб ётган харобаларга тикилиб шунчалик изтиробга тушди. Поезд Москвага етганида, яна қўллари муштга тугилиб, лаблари пичирлаганча, урушни, фашизмни лаънатлади...

Аскар йигитлар Москвада бир тунни ўтказишиб, бу ердан Подольскка, кейин эса Ковров шаҳарчасига келишди...

Омон МУХТОРОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
МИКРОБИОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ
лабораториялар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кичик илмий ходимлар (ботаника ихтисоси бўйича): сув экинлари, сув хавзаларини муҳофаза қилишнинг биологик асослари;

кичик илмий ходимлар (2 ўрин, микробиология ихтисоси бўйича), микроорганизмларнинг экспериментал технологияси.

КОНКУРС МУДДАТИ — 20 АПРЕЛГАЧА

Ариза ва ҳужжатлар — конкурс шартларига мувофиқ қуйидаги адресга юборилсин: 700143, Тошкент шаҳри —143, Академиклар шаҳарчаси.

●

ЎЗБЕКИСТОН ОНКОЛОГИЯ ВА РАДИОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

рентгенодиагностика лабораториясининг мудири (медицина фанлари доктори);

лаборатория катта илмий ходимлари: рентгенодиагностика канцерогенез механизмлари, шишлар биофизикаси (медицина фанлари кандидати);

лаборатория кичик илмий ходимлари: ташкилий-методика бўлими (патент ва ихтиро ишларини қўллаш, онкологик ёрдам беришни илмий ташкил этиш группаларига), ультратовуш диагностикаси, биофизика, канцерогенез механизмлари, радиология (радиоизотопли диагностика, радиобиология группаларига).

КОНКУРС МУДДАТИ — 10 АПРЕЛГАЧА.

Ҳужжатлар конкурс шартларига мувофиқ қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри 169, Чиғатой кўчаси, 383-уй.

●

Ўзбекистон ССР Махсус қурилиш-монтаж министрлиги
«УЗСТАЛЬКОНСТРУКЦИЯ»
трестининг
ЎҚУВ ПУНКТИ
ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун қуйидаги ихтисослар бўйича
УЧ ОЙЛИК КУРСЛАРГА
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

пўлат ва темир-бетон конструкциялари монтажи бўйича монтажчи -электрпайвандчи.

18 ва ундан катта ёшдаги, ўрта маълумотли йигитлар ва Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилганлар қабул қилинади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР ТЎЛГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Ўқувчиларга ҳар ойда 75 сўмдан стипендия тўланади. Ёлғизларга ётоқхонадан жой берилади

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Ш. Руставели кўчаси, 91-уй, 3-қават. Телефонлар: 53-51-80, 53-52-72.

●

Ўзбекконцерт
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИ БИНОСИДА
27, 28, 29 ва 30 март
кеч соат 20.00 да
КАТТА КОНЦЕРТ:
ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССР халқ артисти — Ҳабиба ОХУНОВА,

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистар Камолиддин РАҲИМОВ, Уринбой НУРАЛИЕВ, Маҳмуджон ИСОМИДДИНОВ.

Солистлар: Турдиали САЙДУЛЛАЕВ, Баҳодир БАКИРОВ, Турсуной МАМЕДОВА, Мавлуда ХОЖИЕВА, Лазокат РУЗМЕТОВА, Карима РАСУЛОВА, Носир ЗОКИРОВ.

Рақсларда: Мавлуда НИЗОМОВА, Альфия АСАНОВА, Людмила МАКСИМЧА, Кимёхон РУЗМЕТОВА.

Халқ чолғу асбоблари жўр бўлади.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

⊙

«СРЕДАЗТЕПЛОМОНТАЖ» ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ТРЕСТИГА

термоизоляцияда изолировкачилар, тунукасозлар, футеровначи-кислотаупорчилар, оғнеупорчилар, қурилиш слесарлари, ғишт терувчилар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Ихтисосга эга бўлмаганлар курсларда ўқитилади.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 1-2 ОЙ.

Меҳнат ҳақи — ишбай-мукофотли ва аккордли-мукофотли.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй. 3-подъезд, 5-хона — аҳолини ишга жойлаштириш бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

«НУРОТА» ОЛТИН ИЗЛОВЧИЛАР АРТЕЛИНИНГ СОБИҚ АЪЗОЛАРИ
ДИҚҚАТИГА!

«НУРОТА» олтин изловчилар артелининг собиқ аъзолари билан 1978—1979 йиллар якуни бўйича.

1 АПРЕЛДАН 30 АПРЕЛГАЧА
СЎНГГИ ҲИСОБ-КИТОБ ИШЛАРИ ОЛИБ БОРИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Жуковский кўчаси, 87-уй, 246-хона. Телефон 56-96-71.

Кўрсатилган муддатдан кейин меҳнат ҳақи тўғрисидаги даъволар қабул қилинмайди.

●

РЕСПУБЛИКА МАХСУС МУЗИКА-САНЪАТ МАКТАБ-ИНТЕРНАТИ
1980—81 ўқув йили учун
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

1-синфларга ўзбек ва рус группаси, шунингдек 6-синфга ва 9-синфларга рус группаси, 5-синфга ўзбек группаси.

Ихтисослар: **ФОРТЕПЬЯНО, СКРИПКА, ВИОЛОНЧЕЛЬ, ХОР ДИРИЖЕРЛИГИ, МУЗИКА НАЗАРИЯСИ, ТАСВИРИЙ САНЪАТ, ҲАЙКАЛТАРОШЛИК, ГРАФИКА, АМАЛИЙ САНЪАТ.**

Ҳужжатлар қабул қилиш ва консультациялар 1 апрелдан бошланади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, А. Икромов райони, 22-квартал.

●

Тошкент шаҳридаги
ТЕЛЬМАН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА
ЧЕХОСЛОВАКИЯНИНГ «ЛУНА-ПАРК» АТТРАКЦИОНЛАР КОМПЛЕКСИ ИШЛАМОҚДА

Сирғанчиқ учадиган горка, автодром, қўнғироқли йўл, центрифуга, занжирли арғимчоқ, «Лебеди» карусели, болалар поезди, болалар карусели, тасодифлар хонаси, кегельбан, пингпонг аттракционлари очилган.

Аттракционлар соат 15.00 дан 22.00 гача, шанба кунлари соат 12.00 дан 22.00 гача, ўқувчиларнинг каникул кунларида соат 12.00 дан 22.00 гача ишлайди.

«ЛУНА-ПАРК»га МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

⊙

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/III да **Инқилоб тонги**, 28/III да **Келинлар қўзғолони** (12.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 27/III да **Ур, тўқмоқ** (12.00). **Олтин камар** (19.30), 28/III да **Сув келтирган азиз** (19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/III да **Чандиқлар** (12.00, 15.00), 28/III да **Можаро** (12.00, 15.00).

●

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг
ЎҚУВ КОМБИНАТИ
миноралн кранлар ва экскаваторларнинг машинистларини тайёрлайдиган
4 ЯРИМ ОЙЛИК КУРСЛАРГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУРСЛАРГА 8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган, 18 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Машғулотлар рус тилида олиб борилади.

КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАРГА 75 СЎМДАН СТИПЕНДИЯ БЕРИЛАДИ.

Ёлғиз кишилар ётоқхона ва Тошкент шаҳрида прописка билан таъминланадилар.

Курсларни тугатганлар «Строймеханизация» трестининг Тошкент шаҳридаги бошқармаларида ишлайдилар.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри-70, Ш. Руставели кўчаси, 19-уй («Радость» магазини қаршисида, 18, 54-автобуслар, 9, 13, 15, 16-троллейбуслар, 4, 9, 7, 11, 14, 24, 28-трамвайларда бориш мумкин).

Ўзбекистон Театр жамияти коллективи Андижон филармониясининг солисти, Ўзбекистон Театр жамиятининг аъзоси Ш. Жўраевга отаси

Нурмат ЖЎРАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН
МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Айиқча Виданинг саргузаштлари. 7, 8, 9-сериялар. 11.00 — Спектакль. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Беш йиллик байроқдорлари. 16.25 — Қизил погонлар. Бадиий фильм 3-серия. 17.30 — Миллионлар ленинча университети. 18.00 —Ўн етти ёшлилар. 18.45 — Капитан Врунгелнинг саргузаштлари. 7, 8, 9-сериялар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Врач суҳбати. 20.00 — Халқ оҳанглари. 20.15 — Бизни кечиринг. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Халқаро театр куни. 23.20 — Дунё воқеалари. 23.35 — Футбол бўйича халқаро ўртоқлик учрашуви. Болгария — СССР терма командалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Санъат байрами. Мактаб ўқувчилари республика кўрик-конкурсининг тантанали очилиши. 13.00 — Тўрт танкчи ва бир ит. Бадиий фильм 2-серия. 18.20— Мультфильм. 18.30 — Ёшлик. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод саҳифалари. Назир Сафаров. 20.30 — Ахборот. 20.50 — СССР халқ артисти Галия Измайлова ижросида жаҳон халқларининг рақслари. 21.30 — Время. 22.05 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.20 — Ота. Бадиий фильм.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Болалар учун фильм. 20.45 — Табиатга муҳаббат. 21.15 Рус романси кечаси. 21.55 — Халқаро театр кунига.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА: 8.30 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси дуторчи қизлар ансамблининг концерти. 9.30 — Ленин шарофати. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Қорамоллар сони кўпаймоқда. 13.30 — Беш йиллик илғорлари, Сизлар учун. 14.00 — Ватанга кўплаб ингичка толали пахта берайлик. 18.30 — Идеология ишларида маданият ёдгорликларидан фойдаланиш. 18.40 — «Ёшлик». 19.45 —Ғижжак оҳанглари. 20.25 — У. Отажонов ижро этади. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Лутфий ғазалларини Ўзбекистон ССР халқ артисти Қ. Мақсумов ўқийди. 21.30 —Т. Отақулов. «Йўлбошчи». Радиоочерк. 22.30 — Халқаро Театр кунига «Саҳнада ҳам ҳаётдагидек». 23.30 — Енгил куйлар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05. секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм—5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02869. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Б. — 72. 10